

Կ-021-16.06.2017,29.08.2017-ՏՀ-011/2

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ

ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

ԳԼՈՒԽ I

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Ճարտարապետությունը ազգային մշակույթի դիմագիծն է: Ճարտարապետական ստեղծագործությունը, շինությունների հարմարավետությունը, հուսալիությունն ու որակը, նրանց ներդաշնակությունը շրջակա միջավայրի հետ, Ճարտարապետական գործունեությունում բնական կամ քաղաքային միջավայրի եւ պատմական ժառանգության առանձնահատկությունները հաշվի առնելը հանրային կարևորություն ունեն: Գործնականում նշված գործոնների ապահովման պատասխանատուն Ճարտարապետն է: Սույն օրենքի նպատակն է ստեղծել բավարար իրավական երաշխիքներ հանրային կարևորության նշված գործառույթները արդյունավետ իրականացնելու նպատակով Ճարտարապետին անհրաժեշտ մասնագիտական գիտելիքներով, փորձառությամբ և հմտություններով օժտելու, ինչպես նաև նրա մոտ համապատասխան հանրային պատասխանատվություն ստանձնելու ունակություններ ձևավորելու համար:

Հոդված 1. Օրենքի կարգավորման առարկան

1. Սույն օրենքը կարգավորում է Հայաստանի Հանրապետությունում Ճարտարապետական գործունեությանն հետ կապված հարաբերությունները, սահմանում «Հայաստանի Հանրապետության Ճարտարապետների պալատի» ձևավորման կարգը դրա գործունեության ընդհանուր հիմունքներն ու առանձնահատկությունները, Ճարտարապետի իրավունքներն ու պարտականությունները Ճարտարապետական մասնագիտական գործունեություն իրականացնելիս:

Հոդված 2. Հիմնական հասկացությունները

1. Սույն օրենքում օգտագործվող հիմնական հասկացություններն են՝

- 1) Ճարտարապետ –բարձրագույն Ճարտարապետական կրթություն ունեցող ֆիզիկական անձ:
- 2) արտոնագրված Ճարտարապետ – սույն օրենքով սահմանված կարգով Ճարտարապետական մասնագիտական գործունեություն իրականացնելու արտոնագիր ունեցող Ճարտարապետ:
- 3) Ճարտարապետական մասնագիտական գործունեություն/այսուհետ՝ Ճարտարապետական գործունեություն/ - Ճարտարապետի արտոնագրված մասնագիտական գործունեություն, որի նպատակն է օրենքով սահմանված քաղաքաշինական փաստաթղթերի մշակումը, դրանցում ներառված բոլոր հարակից մասնագիտական բաժինների մշակման համակարգումը, Ճարտարապետաշինարարական նախագծերի իրականացման ընթացքի հեղինակային հսկողությունը, ինչպես նաև այլ Ճարտարապետի մշակած նախագծի վերաբերյալ փորձաքննական եզրակացություն տալը:

- 4) Արտոնագրված ճարտարագետ-կոնստրուկտոր – շինարար-ճարտարագետի բարձրագույն կրթություն եւ սույն օրենքով սահմանված կարգով ճարտարագետ-կոնստրուկտորի գործունեություն իրականացնելու արտոնագիր ունեցող ֆիզիկական անձ:
- 5) Արտոնագիր – սույն օրենքով սահմանված կարգով ճարտարապետի կամ ճարտարագետ-կոնստրուկտորի ինքնուրույն մասնագիտական գործունեություն իրականացնելու իրավունքը հավաստող փաստաթուղթ:
- 6) Ճարտարապետական ծառայություն – պայմանագրային հիմունքներով պատվիրատուի կողմից սահմանված պատվերի կատարմանն ուղղված ճարտարապետական գործունեություն, ինչպես նաև քաղաքաշինական փաստաթղթերի մշակման իրականացում;
- 7) Ճարտարապետի մասնագիտական էթիկայի եւ վարվեցողության կանոններ - ճարտարապետի բարոյական եւ մասնագիտական վարքագծի չափանիշների համակարգ, հիմնված՝ ստանձնած պարտավորությունների կատարման նկատմամբ պատասխանատվության, արհեստավարժության ու մասնագիտական կատարելագործման, ինչպես նաեւ հանրության, գործընկերների եւ այլոց իրավունքների եւ օրինական շահերի ճանաչման սկզբունքների վրա:
- 8) Ճարտարապետների պալատի գրանցամատյան - տվյալների շտեմարան, որը պարունակում է Պալատի կանոնադրությամբ սահմանված տեղեկություններ՝ Հայաստանի Հանրապետության ճարտարապետների պալատին անդամագրված անձանց վերաբերյալ:
- 9) Լիազորված մարմին – քաղաքաշինության բնագավառում պետական կառավարման լիազորված մարմին:

Հոդված 3. Ճարտարապետական գործունեության օբյեկտները

1. Ճարտարապետական գործունեության օբյեկտներն են՝ ճարտարապետի կողմից կամ նրա մասնակցությամբ եւ (կամ) նրա համակարգմամբ մշակված՝ «Քաղաքաշինության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված, ինչպես նաև պատմության եւ մշակույթի անշարժ հուշարձանների ամրակայման, նորոգման եւ վերականգնման նպատակով մշակված քաղաքաշինական փաստաթղթերը եւ ճարտարապետաշինարարական նախագծերի հիման վրա կառուցապատվող շենքերն ու շինությունները (այսուհետ՝ օբյեկտ):

Հոդված 4. Ճարտարապետական ծառայության վճարովիությունը

1. Ճարտարապետական ծառայության վճարի չափն ու վճարման կարգը սահմանվում են ճարտարապետի եւ կառուցապատողի (պատվիրատուի) միջեւ կնքված պայմանագրով:

2. Քաղաքաշինական փաստաթղթերի մշակման աշխատանքների արժեքը հաշվարկվում է Լիազորված մարմնի գերատեսչական ակտով սահմանված կարգով:

3. Առանց արտոնագրի ճարտարապետական ծառայություն կարող է մատուցվել «Լիցենզավորման մասին» ՀՀ օրենքի 43-րդ հոդվածի 2-րդ մասի աղյուսակի 17-րդ կետի 3-րդ եւ 4-րդ ենթակետերում նշված բացառությունների շրջանակում:

Գ Լ ՈՒ Մ 2

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏՆԵՐԻ ՊԱԼԱՏԸ

Հողված 5. Հայաստանի Հանրապետության ճարտարապետների պալատի գործունեությունը

1. Հայաստանի Հանրապետության ճարտարապետների պալատը (այսուհետ՝ Պալատ) մասնագիտական եւ անկախ գործունեություն իրականացնող, ինքնակարգավորվող ոչ առևտրային կազմակերպություն է, որի առանձնահատկությունները սահմանվում են սույն օրենքով: Պալատն իրավաբանական անձի կարգավիճակ ձեռք է բերում օրենքով սահմանված կարգով գրանցվելու պահից:
2. Պալատն իրավունք ունի իր կանոնադրությամբ սահմանված նպատակներին համապատասխան իրականացնելու ձեռնարկատիրական գործունեություն, այդ նպատակով տնօրինելու իր գույքը եւ գործունեության արդյունքները, ինչպես նաև օրենքով սահմանված կարգով ստեղծելու առևտրային կազմակերպություն կամ դառնալ նրա մասնակից:
3. Պալատը վարում է ձեռնարկատիրական գործունեության առանձնացված հաշվառում՝ դրա վերաբերյալ տեղեկությունները ներառելով օրենքով նախատեսված հաշվետվություններում:
4. Պալատի կողմից իրականացվող ձեռնարկատիրական գործունեության արդյունքում ստացված շահույթը օգտագործվում է միայն կազմակերպության կանոնադրական նպատակների ուղղությամբ:
5. Պալատի լրիվ անվանումը պետք է ներառի «ինքնակարգավորվող կազմակերպություն» բառերը:
6. Կազմակերպություններն իրավունք չունեն իրենց անվանման մեջ օգտագործել «ճարտարապետների պալատ» բառակապակցությունը, դրա հոլովածները, ինչպես նաև բառակապակցության օտարալեզու իմաստային թարգմանությունները՝ բացառությամբ «Հայաստանի Հանրապետության ճարտարապետների պալատի» կողմից ստեղծվող կազմակերպությունների:

7. Պալատը՝

1) մշակում եւ հաստատում է ճարտարապետների մասնագիտական էթիկայի եւ վարվեցողության կանոնները (այսուհետ՝ էթիկայի կանոններ):

2) հսկողություն է իրականացնում իր անդամների կողմից ճարտարապետի էթիկայի կանոնների եւ Պալատի կանոնադրության պահանջների պահպանման նկատմամբ:

3) վարում է Պալատի անդամների գրանցամատյանները:

4) կազմակերպում է ճարտարապետների մասնագիտական որակավորման գործընթացը:

5) կազմում եւ վարում է ճարտարապետների եւ նախագծային կազմակերպությունների մասնագիտական վարկանիշային ցուցակները:

6) կազմակերպում է իր անդամների մասնագիտական վերապատրաստումը, մշակում արտոնագրված ճարտարապետների շարունակական ուսուցման ծրագրեր եւ դրանց իրականացման համակարգ:

7) ներկայացնում եւ պաշտպանում է իր եւ իր անդամների իրավունքները եւ օրինական շահերը պետական, տեղական ինքնակառավարման մարմինների ու կազմակերպությունների հետ փոխհարաբերություններում:

8) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ներկայացված հայտերի ու հարցումների հիման վրա մասնագիտական կարծիք է տալիս Հայաստանի Հանրապետության, մարզերի, համայնքների եւ բնակավայրերի համար մշակվող տարածական պլանավորման փաստաթղթերի վերաբերյալ:

8. Պալատը կարող է՝

- 1) մշակել պայմանագրերի օրինակելի ձեւեր, աշխատանքների ու ծառայությունների գնահատման մեթոդաբանությունը, ճարտարապետական գործունեության իրականացման հետ կապված այլ փաստաթղթեր.
- 2) իրականացնել իր եւ իր անդամների մասնագիտական գործունեության հետ կապված ռիսկերի, ինչպես նաև ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն.
- 3) անցկացնել ճարտարապետական մրցույթներ, կազմակերպել ցուցահանդեսներ, հանդիսություններ ու այլ միջոցառումներ.
- 4) աջակցում է մշակվող քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերի եւ միջավայրում ծրագրվող ճարտարապետական միջամտությունների վերաբերյալ հանրային իրազեկումներին, նպաստում է քաղաքաշինության հարցերում հանրային իրավագիտակցության մշակույթի բարձրացմանը:
- 5) սահմանել եւ շնորհել Պալատի պարգևներ
- 6) մասնագիտական եզրակացություններ ներկայացնել Հայաստանի Հանրապետության օրենսդիր եւ գործադիր մարմիններում քննարկվող, քաղաքաշինության օրենսդրությանը վերաբերող նախագծերին, մասնակցել ճարտարապետների իրավունքներն ու օրինական շահերը շոշափող օրենքների ու իրավական այլ ակտերի մշակմանը եւ քննարկմանը.
- 7) հրատարակել թերթեր, ամսագրեր.
- 8) անդամագրվել միջազգային մասնագիտական կազմակերպություններին եւ համագործակցել այլ երկրների ու միջազգային ճարտարապետական համապատասխան կառույցների հետ.
- 9) իրականացնել օրենքով չարգելված այլ գործունեություն:

Հոդված 6. Պալատի մարմինները

1. Պալատի մարմիններն են՝
  - 1) Պալատի ընդհանուր ժողովը.
  - 2) Պալատի խորհուրդը.
  - 3) Պալատի նախագահը
  - 4) Պալատի որակավորման հանձնաժողովները.
  - 5) Պալատի կանոնադրությամբ նախատեսված այլ հանձնաժողովներ:
2. Պալատի մարմինների լիազորությունները, դրանց կազմավորման եւ գործունեության կարգը, խնդիրներն ու գործառույթները սահմանվում են սույն օրենքով եւ Պալատի կանոնադրությամբ:
3. Պալատի մարմինների լիազորությունների ժամկետը չորս տարի է:
4. Պալատի մարմինների ընդունած որոշումները պարտադիր են Պալատի անդամների համար:
5. Պալատի գույքը ձեւավորվում է Պալատի անդամների անդամավճարներից, ինչպես նաեւ օրենքով չարգելված այլ միջոցներից:

6. Պալատի ֆինանսատնտեսական գործունեությունը ենթակա է պարտադիր աուդիտի՝ Պալատի խորհրդի ընտրած անկախ աուդիտորի կողմից՝ Պալատի կանոնադրությամբ սահմանված պարբերականությամբ:

Հոդված 7. Պալատի ընդհանուր ժողովը

1. Պալատի ընդհանուր ժողովը Պալատի կառավարման բարձրագույն մարմինն է, որն իր գործունեությունն իրականացնում է տարեկան կամ արտահերթ գումարումների միջոցով: Ընդհանուր ժողովն իրավագոր է, եթե դրան մասնակցում է Պալատի անդամների կեսից ավելին: Ընդհանուր ժողովի որոշումներն ընդունվում են Պալատի կանոնադրությամբ սահմանված կարգով:

2. Ընդհանուր ժողովը գումարվում է Պալատի խորհրդի որոշմամբ: Արտահերթ ժողով կարող է գումարվել Պալատի անդամների մեկ քառորդի պահանջով:

3. Ընդհանուր ժողովը՝

1) հաստատում է Պալատի կանոնադրությունը եւ ճարտարապետի մասնագիտական էթիկայի կանոնները.

2) ընտրում է Պալատի նախագահին եւ Պալատի խորհրդի անդամներին, ինչպես նաև Պալատի կանոնադրությամբ սահմանված կարգով դադարեցնում է նրանց լիազորությունները.

3) սահմանում է հանձնաժողովների թվակազմերը եւ ընտրում նրանց անդամներին.

4) սահմանում է Պալատի անդամավճարի չափը և վճարման պարբերականությունը.

5) հաստատում է Պալատի գործունեության տարեկան հաշվետվությունը՝ Պալատի նախագահի ներկայացմամբ.

6) հաստատում է Պալատի տարեկան բյուջեն՝ Պալատի նախագահի ներկայացմամբ.

7) Պալատի անդամին զրկում է անդամությունից՝ Պալատի կանոնադրությամբ սահմանված դեպքերում եւ կարգով.

8) լուծում է Պալատի կանոնադրությամբ նախատեսված այլ հարցեր:

4. Պալատի ընդհանուր ժողովի որոշումը կարող է բողոքարկվել դատական կարգով, այդ որոշումն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ մեկ ամսվա ընթացքում:

Հոդված 8. Պալատի խորհուրդը

1. Պալատի խորհուրդը (այսուհետ՝ Խորհուրդ) Պալատի գործադիր մարմինն է:

2. Խորհրդի կազմը բաղկացած է Պալատի նախագահից և խորհրդի անդամներից:

3. Խորհրդի անդամների ընդհանուր քանակը սահմանվում է Պալատի կանոնադրությամբ, որը չի կարող պակաս լինել տասներեքից՝ ներառյալ Խորհրդի նախագահը:

4. Խորհրդի անդամները (բացառությամբ Խորհրդի նախագահի) վարկանիշային կարգով ընտրվում են Պալատի անդամների կազմից, ընդհանուր ժողովի կողմից՝ չորս տարի ժամկետով:

5. Խորհրդի անդամի լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման դեպքում Պալատի անդամ է դառնում Խորհրդի անդամների վերջին ընտրության տվյալներով վարկանիշային հաջորդ առավել «կողմ» ձայներ ստացած անդամը՝ նախորդ անդամի լիազորությունների մնացած ժամանակահատվածի համար:

6. Խորհրդի նիստն իրավագոր է, եթե նիստին մասնակցում է նրա անդամների ընդհանուր թվի կեսից ավելին:
7. Խորհրդի նիստերի որոշումներն ընդունվում են նիստին ներկա անդամների ձայների պարզ մեծամասնությամբ:
8. Խորհրդի նիստերը հրավիրում է Պալատի նախագահը՝ ըստ անհրաժեշտության, սակայն ոչ ուշ, քան երեք ամիսը մեկ: Խորհրդի նիստերը կարող են հրավիրվել նաև Խորհրդի անդամների մեկ երրորդի նախաձեռնությամբ:
9. Խորհուրդը՝

1) հաստատում է որակավորման քննությունների անցկացման կարգը.

2) հաստատում է պարտադիր վերապատրաստման դասընթացների պարբերականությունը, ծրագրերն ու ժամաքանակը.

3) քննում է Պալատի կանոնադրության եւ /կամ/ էթիկայի կանոնների խախտման դեպքերը, կիրառում է կարգապահական տույժեր.

4) սույն օրենքով նախատեսված դեպքերում, Պալատի կանոնադրությամբ սահմանված կարգով որոշում է ընդունում դադարեցնելու կամ կասեցնելու ճարտարապետի (ճարտարագետ-կոնստրուկտորի) արտոնագրի կամ օտարերկրյա ճարտարապետի հավատարմագրի գործողությունը, որը մեկամսյա ժամկետում կարող է բողոքարկվել Լիազորված մարմնի ղեկավարին.

5) հաստատում է Պալատի աշխատակազմի հաստիքացուցակը.

6) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման սահմանված կարգով և ժամկետներում մասնագիտական եզրակացություն է տալիս բարձր ռիսկայնության դասակարգում ունեցող հատուկ և կարևորագույն նշանակություն ունեցող օբյեկտների նախագծերին:

Հոդված 9. Պալատի նախագահը

1. Պալատի նախագահը Պալատի գործադիր մարմնի բարձրագույն պաշտոնատար անձն է:

2. Պալատի նախագահն ընտրվում է Պալատի ընդհանուր ժողովի կողմից՝ գաղտնի քվեարկությամբ, ժողովի մասնակիցների ձայների մեծամասնությամբ, չորս տարի ժամկետով, բայց ոչ ավելի, քան երկու անգամ անընդմեջ:

3. Պալատի նախագահ կարող է ընտրվել առնվազն տասնհինգ տարվա մասնագիտական գործունեության փորձառություն ունեցող ճարտարապետը:

4. Պալատի նախագահը՝

1) ներկայացնում է Պալատը.

2) գործում է առանց լիազորագրի.

3) սահմանված կարգով կնքում է պայմանագրեր, այդ թվում՝ աշխատանքային.

4) բանկում բացում է Պալատի հաշվարկային եւ ոչ հաշվարկային հաշիվներ.

5) սահմանում է Պալատի աշխատակազմի աշխատողների ծառայողական լիազորությունների շրջանակը, նշանակում եւ ազատում է Պալատի աշխատակազմի

աշխատողներին, նրանց նկատմամբ կիրառում է խրախուսանքի և կարգապահական պատասխանատվության միջոցներ.

6) ապահովում եւ կազմակերպում է Պալատի գրանցամատյանների վարումը.

7) օրենքով և Պալատի կանոնադրությամբ նախատեսված կարգով տնօրինում է Պալատի գույքը, այդ թվում՝ դրամական միջոցները.

8) իրականացնում է օրենքով եւ Պալատի կանոնադրությամբ սահմանված այլ լիազորություններ:

5. Պալատի նախագահն ի պաշտոնե Պալատի խորհրդի նախագահն է:

6. Պալատի նախագահն ունի տեղակալներ, որոնք նշանակվում են Պալատի նախագահի ներկայացմամբ՝ Պալատի խորհրդի որոշմամբ:

7. Պալատի նախագահի տեղակալների թվաքանակը և գործառույթները սահմանվում է Պալատի կանոնադրությամբ:

Հոդված 10. Պալատի անդամները

1. Պալատի անդամի կարգավիճակով Պալատին կարող են անդամագրվել՝

1) սույն օրենքով սահմանված կարգով արտոնագրված ճարտարապետները.

2) սույն օրենքով սահմանված կարգով արտոնագրված ճարտարագետ-կոնստրուկտորները.

3) սույն օրենքի 23-րդ հոդվածի 2-րդ մասով և 24-րդ հոդվածի 3-րդ մասով նախատեսված անձինք:

2. Դաշնակից անդամի կարգավիճակով Պալատին կարող են անդամագրվել Պալատին 25 եւ ավելի տարիներ (ներառյալ <<Հայաստանի ճարտարապետների միավորում>> կազմակերպությանն անդամակցության ժամանակահատվածը) անդամակցած ճարտարապետները եւ սույն օրենքի 24-րդ հոդվածի 6-րդ մասով նշված անձինք, ինչպես նաեւ Պալատի խորհրդի որոշմամբ՝ ճարտարապետության ասպարեզում առանձնահատուկ վաստակ ունեցող այլ մասնագետները, որոնց ընտրության չափորոշիչները սահմանում է Պալատի խորհուրդը: Դաշնակից անդամը արտոնագիր չունի:

3. Միջազգային ասոցացված անդամի կարգավիճակով Պալատին կարող են անդամագրվել օտարերկրյա քաղաքացիություն ունեցող ճարտարապետները, որոնք ունեն այլ երկրում ստացած համապատասխան մասնագիտական որակավորման փաստաթղթեր (արտոնագրեր, հավաստագրեր և այլն):

4. Պալատի անդամների իրավունքներն ու պարտականությունները սահմանվում են սույն օրենքով և Պալատի կանոնադրությամբ:

5. Պալատի անդամները վճարում են Պալատի կանոնադրությամբ սահմանված չափով անդամավճարներ:

Հոդված 11. Պալատի անդամների գրանցամատյանները

1. Պալատի անդամների գրանցամատյանների (այսուհետ՝ գրանցամատյաններ) ստեղծման հիմնական նպատակն է՝ ներդրողներին, կառուցապատողներին կամ պատվիրատուներին ճարտարապետական գործունեություն իրականացնող անձանց վերաբերյալ մատչելի ու

հավաստի տեղեկատվության տրամադրումը, մրցակցության համար հավասար պայմանների ստեղծումը:

2. Պալատը վարում է իրեն անդամագրված անձանց գրանցամատյաններն ու պատասխանատու է նրանց վերաբերյալ ամբողջական տեղեկատվության տրամադրման համար:

3. Գրանցամատյանների վարման կարգը, ինչպես նաև դրանցում ընդգրկվող տեղեկատվության ցանկը հաստատում է Պալատի խորհուրդը՝ նախապես «Անձնական տվյալների պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով ծանուցելով անձնական տվյալների պաշտպանության ոլորտի պետական կառավարման լիազորված մարմնին:

Հոդված 12. Ճարտարապետի մասնագիտական էթիկայի կանոնները

1. Ճարտարապետի մասնագիտական էթիկայի կանոնները հաստատվում են Պալատի ընդհանուր ժողովի կողմից եւ տարածվում են բոլոր արտոնագրված ճարտարապետների եւ Պալատի անդամների վրա:

Գ Լ ՈՒ Խ 3

ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Հոդված 13. Ճարտարապետի հիմնական իրավունքներն ու պարտականությունները

1. Ճարտարապետը մասնագիտական գործունեություն իրականացնելիս, Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով, իրավունք ունի.

1) մշակել քաղաքաշինական փաստաթղթեր կամ մասնակցել դրանց մշակմանը.

2) համակարգել քաղաքաշինական փաստաթղթերի բաժինների մշակումը.

3) ներկայացնել կառուցապատողի (պատվիրատուի) շահերը շինարարական կապալի պայմանագրի կնքման, շինարարություն իրականացնողի մրցույթի անցկացման գործընթացներում եւ/կամ տարբեր ատյաններում հանդես գալ որպես կառուցապատողի ներկայացուցիչ՝ համապատասխան լիազորագրի առկայությամբ.

4) կառուցվող օբյեկտի շինարարության ընթացքում իրականացնել հեղինակային հսկողություն, մասնակցել ավարտված օբյեկտի ընդունմանը..

5) մասնակցել քաղաքաշինական փաստաթղթերի փորձաքննությանը՝ սույն օրենքով սահմանված համապատասխան կարգի (դասի) արտոնագիր ունենալու պայմանով.

6) տրամադրել խորհրդատվություն՝ ճարտարապետության եւ շինարարության մեջ ներդրումային ծրագրերի իրականացման, նախագծման, շինարարության, ձեւավորման (դիզայնի) եւ մասնագիտական այլ հարցերով.

7) կատարել գիտական, կրթական եւ ստեղծագործական այլ աշխատանք և իրականացնել օրենքով չարգելված այլ գործունեություն:

2. Ճարտարապետը (ճարտարագետ-կոնստրուկտորը) մասնագիտական գործունեություն իրականացնելիս պարտավոր է.

- 1) պահպանել Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության, տարածական պլանավորման փաստաթղթերի, նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի եւ նախագծման թույլտվության պահանջներն ու պայմանները.
- 2) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված՝ փորձաքննություն չպահանջող դեպքերում երաշխավորել ճարտարապետաշինարարական նախագծերի համապատասխանությունը սույն մասի 1-ին կետով նշված պահանջներին.
- 3) անձնական ստորագրությամբ եւ դրոշմակնիքով (առկայության դեպքում) վավերացնել իր կողմից նախագծվող եւ(կամ) համակարգվող քաղաքաշինական փաստաթղթերի տիտղոսաթերթերը, բացատրագրերն ու հիմնական գծագրերը.
- 4) պահպանել էթիկայի կանոնների պահանջները.
- 5) կատարելագործել իր մասնագիտական հմտությունները, սույն օրենքով սահմանված կարգով մասնակցել Պալատի կողմից կազմակերպվող շարունակական ուսուցման եւ վերապատրաստման դասընթացներին.
- 6) առանց կառուցապատողի (պատվիրատուի) համաձայնության չիրապարակել կամ չտարածել նրա ներդրումային ծրագրերի կամ դրանց իրականացման մասին ծառայողական, առեւտրային կամ բանկային գաղտնիք կազմող տեղեկություններ.
- 7) չմասնակցել քաղաքաշինական փաստաթղթի նախագծման մրցույթին, եթե հանդիսանում է տվյալ մրցույթի կազմակերպիչը կամ ընդգրկված է տվյալ օբյեկտի մրցույթային հանձնաժողովի կազմում.
- 8) չկատարել կառուցապատողի (պատվիրատուի) նախագծային առաջադրանքի պահանջները, եթե դրանք հակասում են Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության, նորմատիվ-տեխնիկական փաստաթղթերի, տարածական պլանավորման փաստաթղթերի կամ նախագծման թույլտվության պահանջներին կամ ելակետային տվյալներին.
- 9) արտոնագրված ճարտարապետը (ճարտարագետը)ինքնուրույն մասնագիտական գործունեություն իրականացնելու դեպքում պարտավոր է այդ նպատակով ստեղծել Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կազմակերպական-իրավական որևէ տեսակի կազմակերպություն:

Գ Լ ՈՒ Խ 4

ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԻ ԵՎ ՃԱՐՏԱՐԱԳԵՏ-ԿՈՆՍՏՐՈՒԿՏՈՐԻ ԱՐՏՈՆԱԳՐՈՒՄԸ

Հոդված 14. Ճարտարապետի մասնագիտական գործունեության արտոնագրումը

1. Ճարտարապետի մասնագիտական գործունեության արտոնագիր ստանալու համար կարող է դիմել հայերենին տիրապետող, «Ճարտարապետություն» մասնագիտությամբ բարձրագույն կրթություն, մագիստրոսի աստիճան եւ ճարտարապետի մասնագիտությամբ առնվազն երկու տարվա աշխատանքային փորձառություն կամ բակալավրի աստիճան ու հինգ տարվա աշխատանքային փորձառություն ունեցող յուրաքանչյուր ոք:
2. «Կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով իրականացվող լրացուցիչ ուսուցման ծրագրերով կարող է լրացվել սույն հոդվածի 1-ին մասով նշված աշխատանքային փորձառության պակասը, հավասարեցնելով մեկ տարվա համար նախատեսված ուսուցման ծրագիրը մեկ տարվա աշխատանքային փորձառությանը:

3. Սույն օրենքի իմաստով աշխատանքային փորձառություն է համարվում որևէ արտոնագրված ճարտարապետի ենթակայությամբ կամ ինքնուրույն իրականացված մասնագիտական, այդ թվում՝ առանց արտոնագրի թույլատրվող աշխատանքը, ինչպես նաև մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը ճարտարապետների կողմից իրականացված մասնագիտական աշխատանքը:
4. Ճարտարապետների արտոնագրման նպատակով կազմավորվում է յոթ անդամներից բաղկացած հանձնաժողով, որի կազմում ներառվում են Պալատի չորս, Լիազոր մարմնի ղեկավարի ներկայացմամբ՝ երկու ներկայացուցիչներ եւ մեկ ներկայացուցիչ բարձրագույն մասնագիտական ուսումնական հաստատության ռեկտորի ներկայացմամբ: Պալատի ներկայացուցիչներն ընտրվում են Պալատի ընդհանուր ժողովի կողմից: Հանձնաժողովի անհատական կազմը հաստատվում է և հրապարակվում է Լիազոր մարմնի ղեկավարի հրամանով: Հանձնաժողովի լիազորությունների ժամկետի ընթացքում հանձնաժողովի անդամի մահվան կամ անհայտ բացակայող ճանաչվելու կամ հրաժարական ներկայացնելու պատճառով հանձնաժողովի կազմում փոփոխությունները նույնպես հաստատվում են Լիազորված մարմնի ղեկավարի հրամանով, ընդ որում՝ Պալատի ներկայացուցիչն ընտրվում է Խորհրդի կողմից, իսկ մյուս մարմինների ներկայացուցիչներն ըստ այդ մարմինների ղեկավարների ներկայացման:
5. Որակավորման քննությունների ծրագրերն ու անցկացման կարգը Պալատի ներկայացմամբ հաստատում է Լիազորված մարմնի ղեկավարը:
6. Մասնագիտական գործունեության արտոնագիր ստանալու համար հավակնորդը որակավորման քննություն է հանձնում Պալատի խորհրդի որոշմամբ սահմանված և Լիազորված մարմնի կողմից հաստատված որակավորման սանդղակի պահանջներով ու ծրագրերով: Որակավորման սանդղակով սահմանվում են ճարտարապետի արտոնագրի կարգեր (դասեր)՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված՝ շինարարության օբյեկտների ռիսկայնության աստիճաններին համապատասխան:
7. Որակավորման քննությունը չհանձնած հավակնորդին թույլատրվում է այն հանձնել վերապատրաստման դասընթացներ անցնելուց հետո՝ Պալատի խորհրդի սահմանած ժամաքանակով:
8. Որակավորման քննությունների արդյունքները հավակնորդի կողմից տասնօրյա ժամկետում կարող է բողոքարկվել Լիազորված մարմնի ղեկավարին:
9. Համապատասխան կարգի (դասի) արտոնագիր տալու մասին հանձնաժողովի որոշումը Լիազորված մարմնի ղեկավարի կողմից տասնօրյա ժամկետում հաստատվելու հետո, Պալատի նախագահը արտոնագիրը հանձնում է արտոնագրված ճարտարապետին (ճարտարագետ-կոնստրուկտորին) Պալատի կանոնադրությամբ սահմանված արարողակարգով: Արտոնագրի ձևը Պալատի խորհրդի ներկայացմամբ հաստատում է Լիազորված մարմինը: Արտոնագիրը ստորագրում են Լիազորված մարմնի ղեկավարը եւ Պալատի նախագահը, կնքվում է Լիազորված մարմնի կնիքով:
10. Արտոնագիրը տրվում է անժամկետ՝ առանց տարիքային սահմանափակման:
11. Արտոնագրված ճարտարապետը կարող է պայմանագրային հիմունքներով աշխատել ճարտարապետական ծառայություն մատուցող որևէ իրավասու անձի մոտ կամ կազմակերպությունում:

Հոդված 15. Ճարտարագետ-կոնստրուկտորների արտոնագրումը

1. Ճարտարագետ-կոնստրուկտորների արտոնագրումն իրականացվում է սույն օրենքի 14-րդ հոդվածում ճարտարապետների արտոնագրման համար սահմանված կարգով:
2. Ճարտարագետ-կոնստրուկտորի մասնագիտական գործունեության արտոնագիր ստանալու համար կարող է դիմել հայերենին տիրապետող, «Ճարտարագիտություն» մասնագիտությամբ բարձրագույն կրթություն, մագիստրոսի աստիճան եւ մասնագիտական առնվազն երկու տարվա աշխատանքային փորձառություն կամ բակալավրի աստիճան ու հինգ տարվա աշխատանքային փորձառություն ունեցող յուրաքանչյուր ոք:

3. Ճարտարագետ-կոնստրուկտորի աշխատանքային փորձառությունը կարող է ձեռք բերվել միայն ճարտարապետական կամ ճարտարագիտական ծառայություններ մատուցող արտոնագրված անձի մոտ կամ կազմակերպությունում մասնագիտական աշխատանք կատարելով:
4. Արտոնագրի հավակնորդ ճարտարագետ-կոնստրուկտորն իր աշխատանքային փորձառությունը հավաստում է պալատի կանոնադրությամբ սահմանված տեղեկատվության ներկայացմամբ:

Հոդված 16. Պալատի կողմից կազմակերպվող լրացուցիչ ուսուցման եւ վերապատրաստման դասընթացները

1. Ճարտարապետների եւ ճարտարագետ-կոնստրուկտորների մասնագիտական հմտությունների շարունակական կատարելագործմանն աջակցելու նպատակով Պալատը կազմակերպում եւ համակարգում է մասնագիտական վերապատրաստման դասընթացներ (այսուհետ՝ դասընթաց)՝ ոլորտի կրթական հաստատությունների հետ համատեղ մշակված ծրագրերով, որոնք «Կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով համաձայնեցվում են կրթության ոլորտի պետական կառավարման լիազորված մարմնի հետ և հաստատվում ու հրապարակվում են Լիազորված մարմնի ղեկավարի հրամանով:
2. Պալատի վերապատրաստման դասընթացներին մասնակցությունը պարտադիր է արտոնագրված ճարտարապետների (ճարտարագետ-կոնստրուկտորների) համար, ինչպես նաև սույն օրենքի 14-րդ հոդվածի 7-րդ մասով սահմանված դեպքերում:
3. Դասընթացներն իրականացվում են սույն օրենքով եւ Պալատի կանոնադրությամբ սահմանված կարգով, ժամաքանակով ու պայմաններով:
4. Պալատի կողմից կազմակերպվող տարեկան դասընթացներին մասնակցությունը հավասարեցվում է սույն օրենքի 14-րդ հոդվածի 1-ին մասով պահանջվող մեկ տարվա մասնագիտական աշխատանքային փորձառությանը:

Հոդված 17. Արտոնագրի գործողության դադարեցումը

1. Ճարտարապետի (ճարտարագետ-կոնստրուկտորի) արտոնագրի գործողությունը Պալատի խորհրդի որոշման հիման վրա դադարեցվում է Լիազորված մարմնի ղեկավարի հրամանով, եթե՝
  - 1) նա գրավոր դիմում է արտոնագրի գործողությունը դադարեցնելու համար.
  - 2) նա մեկ տարվա ընթացքում երեք անգամ ենթարկվել է կարգապահական տույժի.
  - 3) նա մահացել է կամ ուժի մեջ է մտել նրան մահացած ճանաչելու մասին դատարանի որոշումը.
  - 4) լրացել է արտոնագրի գործողության վերականգնման՝ սույն օրենքի 18-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4) կետով սահմանված ժամկետը եւ վերականգնման դիմում չի ներկայացվել.
2. Արտոնագրի գործողությունը դադարեցվում է այն ուժը կորցրած ճանաչելով:
3. Արտոնագիրն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին որոշումը կարող է մեկամսյա ժամկետում բողոքարկվել դատական կարգով:

4. Ճարտարապետը (ճարտարագետ-կոնստրուկտորն) իրավունք ունի դիմելու նոր արտոնագիր ստանալու համար՝ արտոնագրի գործողությունը դադարեցնելուց առնվազն մեկ տարի անց:

Հոդված 18. Արտոնագրի գործողության կասեցումը

1. Արտոնագրի գործողությունը կասեցվում է Պալատի խորհրդի որոշմամբ արտոնագրման հանձնաժողովի եզրակացության հիման վրա, եթե, ճարտարապետը (ճարտարագետ-կոնստրուկտորը)

1) չի մուծել Պալատի կանոնադրությամբ սահմանված տարեկան անդամավճարը,

2) օրենքով սահմանված կարգով ճանաչվել է անհայտ բացակայող.

3) իր դիմումի համաձայն.

4) շարունակական հինգ տարիների ընթացքում չի զբաղվել մասնագիտական գործունեությամբ եւ չի մասնակցել վերապատրաստման սահմանված ժամաքանակով դասընթացներին:

2. Պալատի խորհրդի որոշումը հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում ներկայացնում է Լիազորված մարմնի ղեկավարին եւ կարող է բողոքարկվել մեկամսյա ժամկետում:

3. Սույն հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետով նախատեսված հիմքերով արտոնագիրը կասեցված անդամը Պալատի մարմինների ընտրություններին չի մասնակցում:

4. Սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված հիմքերը վերանալուց հետո, 45 օրվա ընթացքում, ճարտարապետի (ճարտարագետ-կոնստրուկտորի) արտոնագրի գործողությունը վերականգնվում է այն ճարտարապետի (ճարտարագետ-կոնստրուկտորի) դիմումի հիման վրա, որի արտոնագրի գործողությունը կասեցվել էր:

5. Արտոնագրի գործողությունը վերականգնելը մերժվում է միայն կեղծ տվյալներ ներկայացնելու պատճառով: Արտոնագրի գործողության վերականգնելը մերժելու մասին որոշումը կարող է բողոքարկվել դատական կարգով:

6. Հանրային ծառայության պաշտոն զբաղեցնող ճարտարապետի կողմից «Հանրային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի պահանջների խախտում՝ պաշտոնատար անձի այլ գործունեությամբ զբաղվելու սահմանափակումների մասով, հայտնաբերվելու դեպքում Պալատի խորհուրդը երկու ամիս ժամկետով կասեցնում է ճարտարապետի արտոնագրի գործողությունը եւ հաղորդում ներկայացնում համապատասխան մարմնին՝ խախտման փաստի վերաբերյալ ծառայողական քննություն իրականացնելու խնդրանքով: Ծառայողական քննության արդյունքների հիման վրա կասեցման մասին որոշումը չեղյալ է համարվում կամ հաստատվում է նոր ժամկետով՝ մինչեւ խախտման հիմքերի վերանալը:

Հոդված 19. Օտարերկրյա քաղաքացիություն ունեցող անձանց մասնագիտական գործունեության հավատարմագրումը

1. Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացի չհանդիսացող (այսուհետ՝ օտարերկրյա) ճարտարապետը Հայաստանի Հանրապետությունում ճարտարապետական գործունեություն կարող է իրականացնել սույն օրենքին, այլ օրենքներին եւ իրավական ակտերին, ինչպես նաեւ ոլորտին առնչվող միջազգային պայմանագրերին (դրանց առկայության դեպքում) համապատասխան:

2. Օտարերկրյա ճարտարապետը Հայաստանի Հանրապետությունում գործում է իր պետության կողմից տրված համապատասխան մասնագիտական որակավորման փաստաթղթի եւ Պալատի միջորդությամբ կազմակերպված մարմնի կողմից տրված հավատարմագրի հիման վրա՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված պահանջներին համապատասխան:

3. Օտարերկրյա ճարտարապետի հավատարմագրումն իրականացվում է սույն օրենքի 14-րդ հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված հանձնաժողովի կողմից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ սահմանված կարգով: Ընդ որում պարզեցված կարգ է կիրառվում այն երկրների ճարտարապետների համար, որոնց հետ Հայաստանի Հանրապետությունն ունի միջպետական պայմանագիր ծառայությունների եւ /կամ/ մասնագետների փոխանակման վերաբերյալ:

4. Հավատարմագրի գործողությունը կարող է դադարեցվել, եթե՝

1) օտարերկրյա ճարտարապետը թույլ է տվել սույն օրենքի, «Քաղաքաշինության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի կամ դրանցից բխող իրավական ակտերի խախտում:

2) դադարեցվել է սույն հոդվածի 2-րդ մասով նշված փաստաթղթի գործողությունը՝ այն տրամադրած պետության կողմից:

5. Հայաստանի Հանրապետության եւ միջազգային կազմակերպությունների կամ օտարերկրյա պետությունների ստորագրած միջազգային պայմանագրերի կամ համաձայնագրերի համաձայն իրականացվող ներդրումային ծրագրերի շրջանակներում կամ միջազգային ճարտարապետական մրցույթում քաղաքաշինական փաստաթղթերի մշակման հաղթող ճանաչված եւ օտարերկրյա պետությունների կողմից տրված համապատասխան մասնագիտական որակավորման փաստաթղթեր ունեցող օտարերկրյա ֆիզիկական եւ իրավաբանական անձինք սույն օրենքի ուժով ստանում են Հայաստանի Հանրապետությունում գործունեություն իրականացնելու իրավունք, եթե միջազգային պայմանագրով (համաձայնագրով) կամ ճարտարապետական մրցույթի պայմաններով այլ բան նախատեսված չէ:

6. Հավատարմագրման համար օտարերկրյա ֆիզիկական եւ իրավաբանական անձանցից (բացառությամբ սույն հոդվածի 5-րդ մասով նշված դեպքերի) գանձվում է Պալատի կանոնադրությամբ սահմանված համապատասխան չափի վճար:

7. Սույն հոդվածի դրույթները տարածվում են նաև Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացի հանդիսացող այն անձանց վրա, ովքեր ցանկություն են հայտնում մասնագիտական գործունեություն ծավալել Հայաստանի Հանրապետությունում՝ այլ երկրի կողմից տրված համապատասխան մասնագիտական որակավորման փաստաթղթերի հիման վրա:

Հոդված 20. Արտոնագրման եւ հավատարմագրման վճարները

1. Ճարտարապետների եւ ճարտարագետ-կոնստրուկտորների արտոնագրման տարեկան վճարի եւ օտարերկրյա եւ քաղաքացիություն չունեցող անձանց մասնագիտական գործունեության հավատարմագրման տարեկան վճարի չափը սահմանվում է բազային տուրքի բառասնապատիկի չափով:

Գ Լ ՈՒ Խ 5

ԱՐՏՈՆԱԳՐՎԱԾ ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ

Հոդված 21. Արտոնագրված ճարտարապետի (ճարտարագետ-կոնստրուկտորի) կարգապահական պատասխանատվությունը

1. Ճարտարապետը (ճարտարագետ-կոնստրուկտորը) ենթակա է կարգապահական պատասխանատվության սույն օրենքի եւ Պալատի կանոնադրության պահանջները խախտելու, իր մասնագիտական պարտականությունները չկատարելու համար: Ճարտարապետը կարգապահական պատասխանատվություն է կրում նաեւ ճարտարապետի մասնագիտական էթիկայի եւ վարվեցողության կանոնների խախտման համար:

2. Կարգապահական վարույթ հարուցվում է Պալատի կանոնադրությամբ սահմանված կարգով, ստացված գրավոր հաղորդումների կամ զանգվածային լրատվության միջոցների հրապարակումների հիման վրա:

3. Արտոնագրված ճարտարապետի (ճարտարագետ-կոնստրուկտորի) նկատմամբ կարգապահական վարույթ հարուցելը, կարգապահական խախտման վերաբերյալ հաղորդումների քննարկման կարգը, ճարտարապետի (ճարտարագետ-կոնստրուկտորի) եւ դիմողի իրավունքները կարգապահական վարույթում սահմանվում են սույն օրենքով եւ Պալատի կանոնադրությամբ:

Հոդված 22. Արտոնագրված ճարտարապետի (ճարտարագետ-կոնստրուկտորի) նկատմամբ կիրառվող կարգապահական տույժերի տեսակները

1. Կարգապահական խախտման համար ճարտարապետի (ճարտարագետ-կոնստրուկտորի) նկատմամբ կարող է նշանակվել հետեւյալ կարգապահական տույժերից մեկը.

1) նկատողություն.

2) խիստ նկատողություն,

3) արտոնագրի գործողության դադարեցում.

4) Պալատի անդամությունից զրկում.

2. Կարգապահական տույժեր նշանակելիս հաշվի են առնվում արարքի ծանրությունը, հաճախականությունը, առաջացած հետեւանքները եւ պատճառված վնասի չափը:

3. Կարգապահական տույժի նշանակումը կարող է բողոքարկվել դատական կարգով՝ տույժի նշանակման օրվանից հետո մեկամսյա ժամկետում:

4. Կարգապահական տույժն ուժի մեջ է այն նշանակելու օրվանից մեկ տարի ժամկետով:

5. Սույն հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ ենթակետի կիրառման պարագայում ճարտարապետը (ճարտարագետ-կոնստրուկտորը) զրկվում է Պալատի մարմիններում ընտրվելու իրավունքից՝ մինչեւ սույն օրենքով նախատեսված կարգով արտոնագրի վերականգնումը:

6. Պալատի անդամությունից զրկված ճարտարապետը (ճարտարագետ-կոնստրուկտորը) իր անդամակցությունը կարող է վերականգնել այդ մասին ծանուցման օրվանից երկու տարի հետո, որից հետո եւս երեք տարի չի կարող ընտրվել Պալատի մարմիններում:

7. Կարգապահական տույժ նշանակելու մասին որոշումը կարող է մեկամսյա ժամկետում բողոքարկվել դատական կարգով:

ԱՆՑՈՒՄԱՅԻՆ ԵՎ ԵԶՐԱՓՈՎԻՉ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հոդված 23. Պալատի պետական գրանցումը

1. Սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող երեք ամսվա ընթացքում Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով «Հայաստանի Ճարտարապետների միավորում» կազմակերպությունն իրավունք ունի վերակազմավորման միջոցով ստեղծել «Հայաստանի Հանրապետության Ճարտարապետների պալատ» ինքնակարգավորվող կազմակերպությունը (ՀՀ «Ճարտարապետների պալատ» ԻԿԿ):
2. Սահմանված ժամկետում վերակազմավորման մասին որոշում չընդունվելու դեպքում Պալատն ստեղծվում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ սահմանված կարգով:
3. Պալատի պետական գրանցման պահին Հայաստանի Ճարտարապետների Միավորման կազմում ընդգրկված Ճարտարապետները կամավորության սկզբունքով սեփական դիմումի հիման վրա ստանում են Պալատի անդամի կարգավիճակ:
4. Վերակազմավորման որոշումն ընդունելուց եւ Պալատի կանոնադրությունը հաստատելուց հետո ընդհանուր ժողովն իրականացնում է նաեւ սույն օրենքով նախատեսված՝ Պալատի մարմինների ընտրությունը:
5. «Հայաստանի Հանրապետության Ճարտարապետների պալատ» ինքնակարգավորվող կազմակերպությունը հանդիսանում է «Հայաստանի Ճարտարապետների միավորում» կազմակերպության իրավահաջորդը:

Հոդված 24. Անցումային դրույթներ

1. Պալատի գրանցման օրվան հաջորդող վեց ամսվա ընթացքում Պալատը մշակում եւ հաստատում է Պալատի գործունեությանն առնչվող՝ սույն օրենքով սահմանված անհրաժեշտ փաստաթղթերը:
2. Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո վեց ամսվա ժամկետում ապահովում է քաղաքաշինության բնագավառում քաղաքաշինական փաստաթղթերի մշակման գործունեության լիցենզավորման կարգի համապատասխանությունը սույն օրենքով սահմանված պահանջներին:
3. «Հայաստանի Ճարտարապետների միավորում» հասարակական կազմակերպության անդամները, ինչպես նաեւ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում «Լիցենզավորման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի պահանջներին համապատասխան Ճարտարապետական մասնագիտական գործունեություն իրականացրած եւ սույն օրենքի 14-րդ հոդվածի պահանջներին բավարարող ֆիզիկական անձինք սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելուց հետո կարող են ստանալ Պալատի արտոնագրեր՝ առանց որակավորման քննություն հանձնելու, ներկայացնելով Ճարտարապետական մասնագիտական գործունեություն իրականացնելու փաստը հաստատող համապատասխան փաստաթղթեր:
4. Սույն օրենքի 14-րդ հոդվածով նախատեսված՝ կրթության եւ փորձառության պահանջներին չբավարարող անձինք արտոնագիր կարող են ստանալ միայն նույն հոդվածով սահմանված կարգով:
5. Մինչեւ երկաստիճան բարձրագույն ուսումնական համակարգին (բակալավրիատ եւ մագիստրատուրա) անցնելը Հայաստանի Հանրապետության կողմից ձանաչված

մասնագիտական բարձրագույն ուսումնական հաստատություն ավարտած ճարտարապետներն արտոնագիր են ստանում սույն օրենքի 14-րդ հոդվածով մագիստրոսի աստիճան ունեցողների համար նախատեսված կարգով:

6. Պալատի գրանցմանը հաջորդող հինգ տարիների ընթացքում, իրենց դիմումի համաձայն՝ Պալատի դաշնակից անդամ կարող են դառնալ «Հայաստանի ճարտարապետների միավորում» հասարակական կազմակերպությանը (նախկինում՝ Հայաստանի ճարտարապետների միություն) 25 եւ ավելի տարիներ անդամակցած կամ այդ կազմակերպության անդամ չհանդիսացող, սակայն նույնքան տարիների անընդմեջ ճարտարապետական գործունեություն իրականացրած անձինք:

Հոդված 25. Սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելը

1. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը, բացառությամբ սույն օրենքի 5-րդ հոդվածի 7-րդ մասի 4-րդ, 5-րդ եւ 6-րդ կետերի, 11-րդ հոդվածի, 14-րդ հոդվածի 2-րդ եւ 5-րդ մասերի եւ 16-րդ հոդվածի:

2. Սույն օրենքի 5-րդ հոդվածի 7-րդ մասի 4-րդ, 5-րդ եւ 6-րդ կետերը, 11-րդ հոդվածը, 14-րդ հոդվածի 2-րդ եւ 5-րդ մասերը եւ 16-րդ հոդվածը ուժի մեջ են մտնում սույն օրենքի պաշտոնական հրապարակման օրվանը հաջորդող օրվանից ինն ամիս հետո:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔԸ

ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

Գ Լ ՈՒ Խ Ը

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Ճարտարապետությունը ազգային մշակույթի դիմագիծն է: Ճարտարապետական ստեղծագործությունը, շինությունների հարմարավետությունը, հուսալիությունն ու որակը, նրանց ներդաշնակությունը շրջակա միջավայրի հետ, ճարտարապետական գործունեությունում բնական կամ քաղաքային միջավայրի եւ պատմական ժառանգության հետ հաշվի նստելը առանձնահատկությունները հաշվի առնելը հանրային կարևորություն նշանակություն ունեն: Գործնականում նշված գործոնների ապահովման պատասխանատուն ճարտարապետն է: Սույն օրենքի նպատակն է ստեղծել բավարար իրավական երաշխիքներ հանրային կարևորության նշված գործառույթները արդյունավետ իրականացնելու նպատակով ճարտարապետին անհրաժեշտ մասնագիտական գիտելիքներով, փորձառությամբ և հմտություններով օժտելու, ինչպես նաև նրա մոտ համապատասխան հանրային պատասխանատվություն ստանձնելու ունակություններ ձևավորելու համար: ~~որպեսզի վերը նշված գործառույթներն ստանձնելիս ճարտարապետն օժտված լինի բավարար փորձառությամբ, մասնագիտական հմտությամբ եւ կրի համաչափ պատասխանատվություն:~~

Հոդված 1. Օրենքի կարգավորման առարկան

1. Սույն օրենքը կարգավորում է Հայաստանի Հանրապետությունում ճարտարապետական գործունեությանն առնչվող ~~իրավա~~հարաբերությունները, սահմանում «Հայաստանի Հանրապետության ճարտարապետների պալատի» որպես հասարակական միավորման առանձին տեսակի կազմակերպական-իրավական ձևեր եւ դրա գործունեության ընդհանուր հիմունքներն ու առանձնահատկությունները, ճարտարապետի իրավունքներն ու պարտականությունները ճարտարապետական մասնագիտական գործունեություն իրականացնելիս:

Հոդված 2. Հիմնական հասկացությունները

~~2. 1-~~ Սույն օրենքում օգտագործվող հիմնական հասկացություններն են՝

10) Ճարտարապետ — ~~ֆիզիկական անձ, որն ունի բարձրագույն ճարտարապետական կրթություն ունեցող ֆիզիկական անձ:~~ ստանալու փաստը հաստատող Հայաստանի Հանրապետությունում ճանաչվող իրավական փաստաթուղթ:

11) ~~1-~~ արտոնագրված ճարտարապետ — սույն օրենքով սահմանված կարգով ճարտարապետական մասնագիտական գործունեություն իրականացնելու արտոնագիր ունեցող ֆիզիկական անձ, որն ստացել է ճարտարապետական բարձրագույն կրթություն եւ սույն օրենքով սահմանված արտոնագիր, որն իրավունք է տալիս նրան ինքնուրույն իրականացնելու ճարտարապետական մասնագիտական գործունեություն: ճարտարապետ:

~~որն ունի ինքնուրույն ճարտարապետական մասնագիտական գործունեություն իրականացնելու իր իրավունքը հավաստող՝ սույն օրենքով սահմանված արտոնագիր:~~

12) 2) ~~—~~ Ճարտարապետական մասնագիտական գործունեություն/այսուհետ՝ ճարտարապետական գործունեություն/ - ճարտարապետի արտոնագրված մասնագիտական գործունեություն, որի նպատակն է օրենքով սահմանված քաղաքաշինական փաստաթղթերի մշակումը, դրանցում ներառված բոլոր հարակից մասնագիտական ուր ներառված են ճարտարապետական հորինվածքի ստեղծագործական գործընթացը, դրանցում բոլոր բաժինների մշակման համակարգումը, ճարտարապետաշինարարական նախագծերի իրականացման ընթացքի հեղինակային հսկողությունը, ինչպես նաև այլ ճարտարապետի մշակած նախագծի վերաբերյալ փորձաքննական եզրակացություն տալը:

13) Արտոնագրված ճարտարագետ-կոնստրուկտոր – շինարար-ճարտարագետի բարձրագույն կրթությամբ և սույն օրենքով սահմանված կարգով ճարտարագետ-կոնստրուկտորի — շինարար-ճարտարագետ ֆիզիկական անձ, որն ունի մասնագիտական գործունեություն իրականացնելու իրավունքը հավաստող՝ սույն օրենքով սահմանված արտոնագիր ունեցող ֆիզիկական անձ:

14) Արտոնագիր – սույն օրենքով սահմանված կարգով ճարտարապետի և կամ ճարտարագետ-կոնստրուկտորի ն տրամադրվող փաստաթուղթ, որը հավաստում է ինքնուրույն մասնագիտական գործունեություն իրականացնելու նրանց իրավունքը հավաստող փաստաթուղթ:

15) Ճարտարապետական ծառայություն – պայմանագրային հիմունքներով պատվիրատուի կողմից սահմանված պատվերի կատարմանն ուղղված ճարտարապետական գործունեություն, ինչպես նաև քաղաքաշինական փաստաթղթերի մշակման իրականացում:

16) 3) ~~—~~ Ճարտարապետի մասնագիտական էթիկայի — էթիկայի եւ վարվեցողության կանոններ - ճարտարապետի բարոյական եւ մասնագիտական վարքագծի չափանիշների համակարգ, հիմնված՝ ստանձնած պարտավորությունների կատարման նկատմամբ պատասխանատվության, արհեստավարժության ու մասնագիտական կատարելագործման, ինչպես նաև հանրության, գործընկերների եւ այլոց իրավունքների եւ օրինական շահերի ճանաչման սկզբունքների վրա:՝

17) 4) ~~—~~ Հայաստանի Հանրապետության — Ճ ճարտարապետների պալատի գրանցամատյան - տվյալների շտեմարան, որը պարունակում է ~~սույն օրենքով Պալատի կանոնադրությամբ սահմանված նախատեսված~~ տեղեկություններ՝ Հայաստանի Հանրապետության ճարտարապետների պալատին անդամագրված անձանց վերաբերյալ:՝

18) 5) ~~—~~ Լիազորված մարմին ~~—~~ քաղաքաշինության բնագավառում պետական կառավարման ~~պետական~~ լիազորված մարմին:

Հոդված 3. Գործունեության օբյեկտները

1. Գործունեության օբյեկտներն են՝ ճարտարապետի կողմից կամ նրա մասնակցությամբ եւ (կամ) նրա համակարգմամբ մշակված՝ «Քաղաքաշինության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված, ինչպես նաև պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների ամրակայման, նորոգման և վերականգնման նպատակով մշակված քաղաքաշինական փաստաթղթերը եւ ճարտարապետաշինարարական նախագծերի հիման վրա կառուցապատվող շենքերն ու շինությունները (այսուհետ՝ օբյեկտ):

~~2. Պատմության եւ մշակույթի անշարժ հուշարձանների ամրակայմանը, նորոգմանը եւ վերականգնմանն ուղղված գործունեության իրականացման առանձնահատկությունները սահմանվում են «Պատմության եւ մշակույթի անշարժ հուշարձանների ու պատմական միջավայրի պահպանության եւ օգտագործման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով:~~

3. Շենքի,

շինության շինարարությունն իրականացվում է նախագիծը նշակած ճարտարապետի հեղինակային հսկողությամբ՝

Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված դեպքերում եւ կարգով:

Հոդված 4. Ճարտարապետական ծառայության վճարովիությունը

1. Ճարտարապետական ծառայության վճարի չափն ու վճարման կարգը սահմանվում են ճարտարապետի _____ եւ _____ կառուցապատողի (պատվիրատուի) միջեւ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով կնքված պայմանագրով:

2. Քաղաքաշինական փաստաթղթերի մշակման աշխատանքների արժեքը հաշվարկվում է Լիազորված մարմնի գերատեսչական ակտով սահմանված կարգով:

3. Առանց արտոնագրի ճարտարապետական ծառայություն կարող է մատուցվել «Լիցենզավորման մասին» ՀՀ օրենքի 43-րդ հոդվածի 2-րդ մասի աղյուսակի 17-րդ կետի 3-րդ եւ 4-րդ ենթակետերում նշված բացառությունների շրջանակում: ~~Օրենքով կարող են սահմանվել նաեւ այլ բացառություններ:~~

~~Հոդված 5. Ճարտարապետի ծառայությունը աշխատանքը պետական կառավարման տարածքային մարմիններում եւ տեղական ինքնակառավարման մարմիններում~~

~~1. Հանրային ծառայության պաշտոններ զբաղեցնող ճարտարապետների՝ հանրային ծառայության _____ հետ կապված _____ սահմանափակումները _____ և առանձնահատկությունները գործունեության աշխատանքի _____ նկատմամբ, այդ թվում՝ աշխատանքային ստաժի եւ փորձի, հիմնական պարտականությունների եւ իրավունքների, կիրառվող սահմանափակումների նկատմամբ վերաբերյալ պահանջները սահմանվում են «Հանրային ծառայության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով, ինչպես նաեւ համապատասխանաբար՝ «Քաղաքացիական ծառայության մասին» եւ «Համայնքային ծառայության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով:~~

Գ Լ ՈՒ Մ 2

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏՆԵՐԻ ՊԱԼԱՏԸ

Հոդված ~~6~~5. Հայաստանի Հանրապետության ճարտարապետների պալատի գործունեությունը

7. 1. _____ Հայաստանի Հանրապետության ճարտարապետների պալատը (այսուհետ՝ Պալատ) մասնագիտական _____ և անկախ գործունեություն իրականացնող, ինքնակարգավորվող _____ ոչ առևտրային կազմակերպություն _____ է, որի առանձնահատկությունները _____ սահմանվում են _____ սույն _____ օրենքով: Պալատն իրավաբանական անձի կարգավիճակ ձեռք է բերում օրենքով սահմանված կարգով գրանցվելու պահից:

_____ Վարչական ակտի ընդունմամբ եզրափակվող գործունեություն, կամ այնպիսի գործողություն կամ անգործություն իրականացնելիս, որն անձանց համար առաջացնում է փաստական հետեւեւանքներ, Պալատի նկատմամբ տարածվում են «Վարչարարության հիմունքների եւ վարչական վարույթի մասին» Հայաստանի

~~Հանրապետության օրենքով վարչական մարմնի համար սահմանված կանոնները, երե այլ բան նախատեսված չէ սույն օրենքով:~~

8. Պալատն հրավումը ունի իր կանոնադրությամբ սահմանված նպատակներին համապատասխան իրականացնելու ձեռնարկատիրական գործունեություն, այդ նպատակով տնօրինելու իր գույքը և գործունեության արդյունքները, ինչպես նաև օրենքով սահմանված կարգով ստեղծելու առևտրային կազմակերպություն կամ դառնալ նրա մասնակից:

9. Պալատը վարում է ձեռնարկատիրական գործունեության առանձնացված հաշվառում՝ դրա վերաբերյալ տեղեկություններ ներառելով օրենքով նախատեսված հաշվետվություններում:

10. Պալատի կողմից իրականացվող ձեռնարկատիրական գործունեության արդյունքում ստացված շահույթը օգտագործվում է միայն կազմակերպության կանոնադրական նպատակների ուղղությամբ:

~~— Պալատի գործունեության վրա տարածվում են նաև «Հասարակական կազմակերպությունների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի՝ սույն օրենքին չհակասող և իրենց բնույթով կիրառելի դրույթները:~~

2. Պալատի անդամ են Հայաստանի Հանրապետության բոլոր արտոնագրված ձարտարապետները:

3. Հայաստանի Հանրապետությունում գործում է ձարտարապետների մեկ ինքնակարգավորվող կազմակերպություն:

11.4. — Պալատի լրիվ անվանումը պետք է ներառի «ինքնակարգավորվող կազմակերպություն» բառերը: ~~կամ ԻԿԿ հասպավումը:~~

12.5. — Կազմակերպություններն իրավունք չունեն իրենց անվանման մեջ օգտագործել «ձարտարապետների պալատ» բառակապակցությունը, դրա հոլովածեերը, ինչպես նաև բառակապակցության օտարալեզու իմաստային թարգմանությունները՝ բացառությամբ «Հայաստանի Հանրապետության ձարտարապետների պալատի» կողմից ստեղծվող կազմակերպությունների:

76. Պալատը՝

1) ~~Իրականացնում է ձարտարապետների (ձարտարագետ-կոնստրուկտորների (այսուհետ՝ նաև ձարտարապետներ) արտոնագրման, հավատարմագրման, արտոնագրի կասեցման եւ դադարեցման գործառույթները՝ սույն օրենքով եւ Պալատի կանոնադրությամբ սահմանված կարգով:~~

2) ~~մշակում եւ հաստատում է ձարտարապետների մասնագիտական էթիկայի եւ վարվեցողության կանոնները (այսուհետ՝ էթիկայի կանոններ):~~

3) ~~հսկողություն է իրականացնում իր անդամների կողմից ձարտարապետի էթիկայի կանոնների եւ Պալատի կանոնադրության պահանջների պահպանման նկատմամբ:~~

4) ~~վարում է Պալատի անդամների գրանցամատյանները:~~

5) ~~կազմակերպում է ձարտարապետների մասնագիտական որակավորման գործընթացը:~~

6) ~~կազմում եւ վարում է ձարտարապետների եւ նախագծային կազմակերպությունների մասնագիտական վարկանիշային ցուցակները:~~

7) ~~կազմակերպում է իր անդամների մասնագիտական վերապատրաստումը, մշակում արտոնագրված ձարտարապետների **անընդհատ-շարունակական** ուսուցման ծրագրեր եւ դրանց իրականացման համակարգ:~~

~~87) մշակում եւ հաստատում է ճարտարապետական մասնագիտական գործունեության խորհրդատվական բնույթի դասիչները,՝ համաձայնեցնելով լիազորված մարմնի հետ։~~

~~9) մշակում է պայմանագրերի օրինակելի ծեւեր, աշխատանքների ու ծառայությունների գնահատման մեթոդաբանությունը, ճարտարապետական գործունեության իրականացմանը նպաստող այլ փաստաթղթեր,~~

~~10) ներկայացնում եւ պաշտպանում է իր եւ իր անդամների իրավունքները եւ օրինական շահերը պետական, տեղական ինքնակառավարման մարմինների ու կազմակերպությունների հետ փոխհարաբերություններում։~~

~~11) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով անցկացնում է ճարտարապետական մրցույթներ, կազմակերպում ցուցահանդեսներ, հանդիսություններ ու այլ միջոցառումներ,~~

~~12) սահմանում եւ շնորհում է Պալատի պարգևներ, ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով միջնորդություններ է ներկայացնում իր անդամներին պետական պարգևներ ու կոչումներ շնորհելու վերաբերյալ,~~

138) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ներկայացված հայտերի ու հարցումների հիման վրա մասնագիտական կարծիք է տալիս Հայաստանի Հանրապետության, մարզերի, համայնքների եւ բնակավայրերի համար մշակվող տարածական պլանավորման փաստաթղթերի վերաբերյալ։

14) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով մասնագիտական եզրակացություն է ներկայացնում Հայաստանի Հանրապետության օրենսդիր եւ գործադիր մարմիններում քննարկվող, քաղաքաշինության օրենսդրությանը վերաբերող նախագծերին, մասնակցում է ճարտարապետների իրավունքներն ու օրինական շահերը շոշափող օրենքների ու իրավական այլ ակտերի մշակմանը եւ քննարկմանը,

15) աջակցում է մշակվող քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերի եւ միջավայրում ծրագրվող ճարտարապետական միջամտությունների վերաբերյալ հանրային իրազեկումներին, նպաստում է քաղաքաշինության հարցերում հանրային իրավագիտակցության մշակույթի բարձրացմանը։

16) օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հիմնում եւ հրատարակում է թերթեր, ամսագրեր։

17) անդամագրվում է միջազգային մասնագիտական կազմակերպություններին եւ համագործակցում այլ երկրների ու միջազգային ճարտարապետական համապատասխան կառույցների հետ։

18) իրականացնում է օրենքով չարգելված այլ գործունեություն։

7. Պալատը կարող է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ստեղծել առեւտրային կազմակերպություններ կամ լինել դրանց մասնակիցը։

78. Պալատը կարող է՝

1) մշակել պայմանագրերի օրինակելի ծեւեր, աշխատանքների ու ծառայությունների գնահատման մեթոդաբանությունը, ճարտարապետական գործունեության իրականացման հետ կապված այլ փաստաթղթեր.

2) իրականացնել իր և իր անդամների մասնագիտական գործունեության հետ կապված ռիսկերի, ինչպես նաև ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն.

3) ~~Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով~~ անցկացնել ճարտարապետական մրցույթներ, կազմակերպել ցուցահանդեսներ, հանդիսություններ ու այլ միջոցառումներ.

4) աջակցում է մշակվող քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերի եւ միջավայրում ծրագրվող ճարտարապետական միջամտությունների վերաբերյալ հանրային հրազեկումներին, նպաստում է քաղաքաշինության հարցերում հանրային հրավագիտակցության մշակույթի բարձրացմանը:

45) սահմանել եւ շնորհել Պալատի պարգևներ, ~~« օրենսդրությամբ սահմանված կարգով միջնորդություններ ներկայացնել իր անդամներին պետական պարգևներ ու կոչումներ շնորհելու վերաբերյալ:~~

56) ~~Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով~~ մասնագիտական եզրակացություններ ներկայացնել Հայաստանի Հանրապետության օրենսդիր եւ գործադիր մարմիններում քննարկվող, քաղաքաշինության օրենսդրությանը վերաբերող նախագծերին, մասնակցել ճարտարապետների իրավունքներն ու օրինական շահերը շոշափող օրենքների ու իրավական այլ ակտերի մշակմանը եւ քննարկմանը.

67) ~~օրենսդրությամբ սահմանված կարգով~~ հրատարակել թերթեր, ամսագրեր.

78) անդամագրվել միջազգային մասնագիտական կազմակերպություններին եւ համագործակցել այլ երկրների ու միջազգային ճարտարապետական համապատասխան կառույցների հետ.

89) իրականացնել օրենքով չարգելված այլ գործունեություն:

Հոդված 76. Պալատի մարմինները

12.1. Պալատի ~~կառավարման~~ մարմիններն են՝

6) ~~1)~~ Պալատի ընդհանուր ժողովը.

7) ~~2)~~ Պալատի խորհուրդը.

8) ~~3)~~ Պալատի նախագահը

÷

2. Պալատի ~~ընթացակարգային~~ մարմիններն են՝

9) ~~1)~~ Պալատի որակավորման հանձնաժողովները.

10) ~~2)~~ Պալատի կանոնադրությամբ նախատեսված այլ հանձնաժողովներ:

~~3.~~ Պալատի մարմինների լիազորությունները, դրանց կազմավորման եւ գործունեության կարգը, խնդիրներն ու գործառույթները սահմանվում են սույն օրենքով եւ Պալատի կանոնադրությամբ:

13.

~~—~~ Պալատի մարմինների լիազորությունների ~~առավելագույն~~ ժամկետը չորս տարի է:

14.

~~4.~~ Պալատի մարմինների ընդունած որոշումները պարտադիր են Պալատի անդամների համար:

15.

~~5.~~ Պալատի գույքը ձեւավորվում է Պալատի անդամների անդամավճարներից, ինչպես նաեւ օրենքով չարգելված այլ միջոցներից:

16.

~~6.~~ 6. Պալատի ֆինանսատնտեսական գործունեությունը ~~ան նկատմամբ ենթակա է պարտադիր աուդիտի՝ Պալատի խորհրդի ընտրած անկախ աուդիտորի կողմից՝ վերահսկողությունն իրականացնում է Պալատի խորհրդի կողմից ընտրված անկախ աուդիտը՝~~ Պալատի կանոնադրությամբ սահմանված պարբերականությամբ:

Հոդված 87. Պալատի ընդհանուր ժողովը

1. Պալատի ընդհանուր ժողովը ~~ճարտարապետների~~ ~~պ~~ Պալատի կառավարման բարձրագույն մարմինն է, որն իր գործունեությունն իրականացնում է տարեկան կամ արտահերթ ~~գումարման գումարումների~~ միջոցով: Ընդհանուր ժողովն իրավագոր է, եթե դրան մասնակցում է Պալատի անդամների կեսից ավելին ~~եւ միաժամանակ՝ արտոնագրված անդամների երկու երրորդը:~~ Ընդհանուր ժողովի որոշումներն ընդունվում են ~~մասնակիցների ձայների պարզ մեծամասնությամբ:~~ Պալատի կանոնադրությամբ սահմանված կարգով:

2. Ընդհանուր ժողովը գումարվում է Պալատի խորհրդի որոշմամբ: Արտահերթ ժողով կարող է գումարվել Պալատի անդամների մեկ քառորդի պահանջով:

3. Ընդհանուր ժողովը`

1) հաստատում է Պալատի կանոնադրությունը եւ ճարտարապետի մասնագիտական էթիկայի կանոնները:

2) ընտրում է Պալատի նախագահին եւ Պալատի խորհրդի անդամներին ~~;~~ ինչպես նաև Պալատի կանոնադրությամբ սահմանված կարգով դադարեցնում է նրանց լիազորությունները ~~;~~:

3) սահմանում է հանձնաժողովների թվակազմերը եւ ընտրում նրանց ~~կազմում ընդգրկվող~~ ~~իր~~ անդամներին ~~;~~:

4) սահմանում է ~~պ~~ Պալատի անդամավճարի չափը և վճարման պարբերականությունը:

~~տարեկան եկամտի 0,1%՝ իչափով,~~

~~ընդ որում այն չի կարող պակասել ներազային տուրքի հնգապատիկից եւ չի կարող լինել ավելիք անբազային տուրքի հազարապատիկը~~

~~5) սահմանում է պալատի անդամների անդամավճարներից, արտոնագրման եւ հավատարմագրման վճարներից պահվող տարեկան ոչ պակաս 10 % ի չափով տոկոսադրույթները, որը պարտադիր նպատակառդողում է պալատի անդամների կողմից իր մեղքով երրորդ անձանց պատճառված վնասի փոխհատուցմանը:~~^[ED1]

~~65)~~ հաստատում է Պալատի գործունեության տարեկան հաշվետվությունը` Պալատի նախագահի ներկայացմամբ ~~;~~:

~~76)~~ հաստատում է Պալատի տարեկան բյուջեն` Պալատի նախագահի ներկայացմամբ ~~;~~:

87) Պալատի անդամին գրկում է անդամությունից՝ Պալատի կանոնադրությամբ սահմանված դեպքերում եւ կարգով:

89) լուծում է Պալատի կանոնադրությամբ նախատեսված այլ հարցեր:

~~4. Պալատի ընդհանուր ժողովի իրավասությունը չի կարող փոխանցվել այլ մարմինների:~~

54. Պալատի ընդհանուր ժողովի որոշումը կարող է բողոքարկվել դատական կարգով, այդ որոշումն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ մեկ ամսվա ընթացքում:

Հոդված 89. Պալատի խորհուրդը

10. Պալատի խորհուրդը (այսուհետ՝ խորհուրդ) Պալատի գործադիր մարմինն է:

11. ~~Պալատի խտորիրդի կազմը բաղկացած է Կալատի նախագահից և խորիրդի անդամներից:~~

~~1. Պալատի խտորիրդի անդամների ընդհանուր քանակը սահմանվում է Ծարտարապետների Կալատի կանոնադրությամբ, որը չի կարող պակաս լինել տասներկու տասներեք անդամից՝ չհաշված ներառյալ խտորիրդի նախագահին նախագահը:~~

12.

~~2. Պալատի խտորիրդի անդամները (բացառությամբ խտորիրդի նախագահի) վարկանիշային կարգով ընտրվում են Կալատի անդամների կազմից, ընդհանուր ժողովի կողմից՝ չորս տարի պաշտոնավարման ժամկետով:~~

13.

~~3. Խորիրդի անդամի լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման դեպքում Կալատի անդամի փոխարեն ներգրավվում է Պալատի անդամ է դառնում խտորիրդի անդամների վերջին ընտրության տվյալներով վարկանիշային հաջորդ առավել «կողմ» ձայներ ստացած անդամը՝ նախորդ անդամի լիազորությունների մնացած ժամանակահատվածի համար: Այն դեպքում, երբ խտորիրդի անդամի լիազորությունների մնացած ժամանակահատվածը չի գերազանցում վեց ամիսը, ապա խտորիրդի կազմը նոր անդամով չի համարվում:~~

14.

~~4. Պալատի խտորիրդի նիստն իրավազոր է, եթե նիստին մասնակցում է նրա անդամների ընդհանուր քվի կեսից ավելին:~~

15.

~~5. Պալատի խտորիրդի նիստերի որոշումներն ընդունվում են նիստին ներկա անդամների ձայների պարզ մեծամասնությամբ:~~

16.

~~6. Պալատի խտորիրդի նիստերը հրավիրում է Պալատի նախագահը՝ ըստ անհրաժեշտության, սակայն ոչ ուշ, քան երեք ամիսը մեկ: Երբեքան չորս անգամից ոչ պակաս: Խտորիրդի նիստերը կարող են հրավիրվել նաեւ Կալատի խտորիրդի անդամների մեկ երրորդի կամ Պալատի քվով երեսուն անդամների նախաձեռնությամբ:~~

17.

18. 7. Պալատի խտորիրդը՝

1) հաստատում է որակավորման քննությունների ~~ծրագրերն ու~~ անցկացման կարգը:

2) հաստատում է պարտադիր վերապատրաստման դասընթացների պարբերականությունը, ծրագրերն ու ժամաքանակը:

3) քննում է Պալատի կանոնադրության եւ /կամ/ էթիկայի կանոնների խախտման դեպքերը, կիրառում է կարգապահական տույժեր:

4) սույն օրենքով նախատեսված դեպքերում, Պալատի կանոնադրությամբ սահմանված կարգով որոշում է ընդունում դադարեցնելու ~~ու~~ կամ կասեցնելու ~~ու~~ է ճարտարապետի (ճարտարագետ-կոնստրուկտորի) ~~կամ ճարտարագետի~~ արտոնագրի, կամ օտարերկրյա ճարտարապետի հավատարմագրի գործողությունը, որը մեկամսյա ժամկետում կարող է բողոքարկվել Լիազորված մարմնի ղեկավարին։

5) հաստատում է ~~Ճարտարապետների պ~~ Պալատի աշխատակազմի հաստիքացուցակը։

6) ~~իրականացնում է սույն օրենքով եւ Ճարտարապետների պալատի կանոնադրությամբ սահմանված այլ լիազորություններ~~։ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման սահմանված կարգով և ժամկետներում մասնագիտական եզրակացություն է տալիս բարձր թիվայնության դասակարգում ունեցող հատուկ և կարևորագույն նշանակություն ունեցող օբյեկտների նախագծերին։

Հոդված 190. Պալատի նախագահը

1. Պալատի նախագահը ~~Ճարտարապետների պ~~ Պալատի գործադիր մարմնի բարձրագույն պաշտոնատար անձն է։

2. Պալատի նախագահն ընտրվում է Պալատի ընդհանուր ժողովի կողմից՝ գաղտնի քվեարկությամբ, ժողովի մասնակիցների ձայների մեծամասնությամբ, չորս տարի ժամկետով, բայց ոչ ավելի, քան երկու անգամ անընդմեջ։

3. Պալատի նախագահ կարող է կանոնադրությամբ սահմանված ընթացակարգով Պալատի նախագահն առաջադրվել ընտրվել, ում է Պալատի՝ առնվազն տասնհինգ տարվա ~~Ճարտարապետական~~ մասնագիտական գործունեության ստատիկորձառություն ունեցող ~~անդամը ճարտարապետը~~ ների կազմից, ընտրվում է ընդհանուր ժողովի կողմից փակ գաղտնի քվեարկությամբ, ձայների պարզ մեծամասնությամբ, չորս տարի ժամկետով, բայց ոչ ավելի, քան երկու անգամ անընդմեջ։

34. Պալատի նախագահը՝

1) ներկայացնում է ~~Ճարտարապետների պ~~ Պալատը։

2) գործում է առանց լիազորագրի ~~եւ տալիս է լիազորագրեր~~։

3) սահմանված կարգով կնքում է պայմանագրեր, այդ թվում՝ աշխատանքային։

4) բանկում բացում է Պալատի հաշվարկային եւ ոչ հաշվարկային հաշիվներ։

5) սահմանում է Պալատի աշխատակազմի աշխատողների ծառայողական լիազորությունների շրջանակը, նշանակում եւ ազատում է Պալատի աշխատակազմի աշխատողներին, նրանց նկատմամբ կիրառում է խրախուսանքի և կարգապահական պատասխանատվության միջոցներ։

6) ապահովում եւ կազմակերպում է Պալատի գրանցամատյանների վարումը։

~~7) սույն օրենքով նախատեսված դեպքերում, պալատի կանոնադրությամբ նախատեսված կարգով պալատի անդամի նկատմամբ հարուցում է կարգապահական վարույթ~~։

87) ~~Ճարտարապետների պ~~ օրենքով և Պալատի կանոնադրությամբ նախատեսված կարգով տնօրինում է ~~Ճարտարապետների պ~~ Պալատի գույքը, այդ թվում՝ ֆինանսական դրամական միջոցները։

89) իրականացնում է օրենքով եւ ~~Ճարտարապետների պ~~Պալատի կանոնադրությամբ սահմանված այլ լիազորություններ:

45. Պալատի նախագահն ի պաշտոնե ~~Ճարտարապետների պ~~Պալատի խորհրդի նախագահն է:

56. Պալատի նախագահն ունի տեղակալներ, որոնք նշանակվում են Պալատի նախագահի կողմից ներկայացմամբ` ~~իր լիազորություններն իրականացնելու համար կարող է նշանակել պալատի կանոնադրությամբ սահմանված թվով տեղակալներ` պ~~Պալատի խորհրդի անդամների կազմից որոշմամբ:

67. Պալատի նախագահի տեղակալների թվաքանակը և գործառույթները սահմանվում է ~~ը~~ պՊալատի կանոնադրությամբ: ~~սահմանված կարգով փոխարինում է Ճարտարապետների պալատի նախագահին նրա բացակայության ժամանակ:~~

Հոդված 1-10. Պալատի անդամները

1. Պալատի անդամի կարգավիճակով Պալատին կարող են անդամագրվել

անդամի կարգավիճակ ունեններն են

1) սույն օրենքով սահմանված կարգով Ճարտարապետական մասնագիտական գործունեություն իրականացնող արտոնագրված ճարտարապետները:.

2) սույն օրենքով սահմանված կարգով արտոնագրված ճարտարագետ-կոնստրուկտորները.

3) սույն օրենքի 23-րդ հոդվածի 2-րդ մասով և 24-րդ հոդվածի 3-րդ մասով նախատեսված անձինք::

~~3)-2.~~ Ղաշնակից անդամների կարգավիճակով Պալատին կարող են անդամագրվել Պալատին 25 եւ ավելի տարիներ (ներառյալ <<Հայաստանի ճարտարապետների միավորում>> կազմակերպությանն անդամակցության ժամանակահատվածը) անդամակցած ճարտարապետները եւ սույն օրենքի 254-րդ հոդվածի 6-րդ մասով նշված անձինք, ինչպես նաեւ Պալատի խորհրդի որոշմամբ` ճարտարապետության ասպարեզում առանձնահատուկ վաստակ ունեցող այլ մասնագետները, որոնց ընտրության չափորոշիչները սահմանում է Պալատի խորհուրդը: Ղաշնակից անդամը արտոնագիր չունի:

43.) Միջազգային ասոցացված անդամների կարգավիճակով Պալատին կարող են անդամագրվել օտարերկրյա քաղաքացիություն ունեցող ճարտարապետները, որոնք ունեն այլ երկրում ստացած համապատասխան մասնագիտական որակավորման փաստաթղթեր (արտոնագրեր, հավաստագրեր և այլն): ~~կամ դրանց համարժեքը` ըստ տվյալ երկրի օրենսդրության:~~

24. Պալատի անդամների իրավունքներն ու պարտականությունները նրանք նրանց անդամակցության ձեւի սահմանվում են սույն օրենքով և որոշվում են Պալատի կանոնադրությամբ: ~~սույն օրենքով սահմանված պահանջների ապահովմամբ:~~

35. Պալատի անդամները մուծում-վճարում են Պալատի կանոնադրությամբ սահմանված չափով տարեկան անդամավճարներ:

Հոդված 121. Պալատի անդամների գրանցամատյանները

1. Պալատի անդամների ~~ոչ—պետական—~~ գրանցամատյանների (այսուհետ՝ գրանցամատյաններ) ստեղծման հիմնական նպատակն է՝ ներդրողներին, կառուցապատողներին կամ պատվիրատուներին ճարտարապետական գործունեություն իրականացնող անձանց վերաբերյալ մատչելի ու հավաստի տեղեկատվության տրամադրումը, մրցակցության համար ~~օբյեկտի~~ հավասար պայմանների ստեղծումը:

2. Պալատը վարում է իրեն անդամագրված անձանց գրանցամատյաններն ու պատասխանատու է ~~տրամադրված դրա—~~ նրանց վերաբերյալ ամբողջական տեղեկատվության հավաստիության տրամադրման համար:

3. Գրանցամատյանների վարման կարգը, ինչպես նաև դրանցում ընդգրկվող տեղեկատվության ~~բնույթն—ու—ծեւաչափը—մշակում—էլեքտրոնային—~~ ցանկը հաստատում է Պալատի խորհուրդը՝ նախապես «Անձնական տվյալների պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով ծանուցելով անձնական տվյալների պաշտպանության ոլորտի պետական կառավարման լիազորված մարմինին:

Հոդված 123. Ճարտարապետի մասնագիտական էթիկայի կանոնները

1. Ճարտարապետի մասնագիտական էթիկայի կանոնները հաստատվում են Պալատի ընդհանուր ժողովի կողմից եւ ~~տարածվում պարտադիր—~~ են բոլոր արտոնագրված ճարտարապետների եւ Պալատի անդամների վրա ~~համար:~~

Գ Լ ՈՒ Խ 3

ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԻ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Հոդված 134. Ճարտարապետի հիմնական ~~մասնագիտական~~ իրավունքներն ու պարտականությունները

1. Ճարտարապետը մասնագիտական գործունեություն իրականացնելիս, Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով իրավունք ունի.

1) մշակել քաղաքաշինական փաստաթղթեր կամ մասնակցել դրանց մշակմանը.

2) համակարգել քաղաքաշինական փաստաթղթերի բաժինների մշակումը.

3) ներկայացնել կառուցապատողի (~~ներդրողի—~~ պատվիրատուի) շահերը շինարարական կապալի պայմանագրի կնքման, շինարարություն իրականացնողի մրցույթի անցկացման գործընթացներում եւ/կամ տարբեր ատյաններում հանդես գալ որպես կառուցապատողի ներկայացուցիչ՝ համապատասխան լիազորագրի առկայությամբ:

4) կառուցվող օբյեկտի շինարարության ընթացքում իրականացնել հեղինակային հսկողություն, մասնակցել ավարտված օբյեկտի ընդունմանը: ~~—Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով.~~

5) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով մասնակցել քաղաքաշինական փաստաթղթերի փորձաքննությանը: (սույն օրենքով սահմանված ~~դեպքում~~՝ համապատասխան կարգի (դասի) արտոնագիր ունենալու պայմանով).

6) շահագրգիռ—անձանց— տրամադրել խորհրդատվություն՝ ճարտարապետության եւ շինարարության մեջ ներդրումային ծրագրերի իրականացման, նախագծման, շինարարության, ծեւվորման (դիզայնի) եւ ~~այլ—~~ մասնագիտական այլ հարցերով.

7) կատարել գիտական, կրթական եւ ստեղծագործական այլ աշխատանք և ~~դասավանդել ուսումնական— հաստատություններում, — կատարել — տեսական, — գիտական — եւ~~

~~հետագոտական—աշխատանքներ, գբաղեցնել—հանրային—ծառայության—պաշտոններ, իրականացնել օրենքով չարգելված այլ գործունեություն:~~

2. Ճարտարապետը (Ճարտարագետ-կոնստրուկտորը) մասնագիտական գործունեություն իրականացնելիս պարտավոր է.

1) պահպանել Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության, տարածական պլանավորման փաստաթղթերի, նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի եւ նախագծման թույլտվության պահանջներն ու պայմանները.

2) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված՝ փորձաքննություն չպահանջող դեպքերում երաշխավորել ճարտարապետաշինարարական նախագծերի համապատասխանությունը սույն մասի 1-ին կետով նշված պահանջներին.

3) անձնական ստորագրությամբ եւ դրոշմակնիքով (առկայության դեպքում) վավերացնել իր կողմից նախագծվող եւ(կամ) համակարգվող քաղաքաշինական փաստաթղթերի տիտղոսաթերթերը, բացատրագրերն ու հիմնական գծագրերը.

4) ~~Պ~~պահպանել էթիկայի կանոնների պահանջները.

5) ~~մշտապես~~ կատարելագործել իր մասնագիտական հմտությունները, սույն օրենքով սահմանված կարգով մասնակցել Պալատի կողմից կազմակերպվող ~~անընդհատ շարունակական~~ ուսուցման եւ վերապատրաստման դասընթացներին:

~~3. Ճարտարապետը մասնագիտական գործունեություն իրականացնելիս իրավունք չունի.~~

~~16) առանց կառուցապատողի (պատվիրատուի, ~~ներդրողի~~) համաձայնության չիրապարակել կամ չտարածել նրա ներդրումային ծրագրերի կամ դրանց իրականացման մասին ծառայողական, առետրային կամ բանկային գաղտնիք կազմող տեղեկություններ.~~

~~27) չմասնակցել քաղաքաշինական փաստաթղթի նախագծման մրցույթին, եթե հանդիսանում է տվյալ մրցույթի կազմակերպիչը կամ ընդգրկված է տվյալ օբյեկտի մրցույթային հանձնաժողովի կազմում.~~

~~38) չկատարել կառուցապատողի (պատվիրատուի, ~~ներդրողի~~) նախագծային առաջադրանքի պահանջները, եթե դրանք հակասում են ~~եւ~~ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության, նորմատիվ-տեխնիկական փաստաթղթերի, տարածական պլանավորման փաստաթղթերի կամ նախագծման թույլտվության պահանջներին կամ ելակետային տվյալներին:~~

9) արտոնագրված ճարտարապետը (ճարտարագետը) ինքնուրույն մասնագիտական գործունեություն իրականացնելու դեպքում պարտավոր է այդ նպատակով ստեղծել Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կազմակերպական-իրավական որևէ տեսակի կազմակերպություն:

~~9) կատարել սույն օրենքով և Պալատի կանոնադրությամբ սահմանված այլ պարտականություններ:~~

Հոդված 14. Ճարտարապետի մասնագիտական գործունեության արտոնագրումը

~~6.1. Ճարտարապետի մասնագիտական գործունեության արտոնագիր ստանալու համար կարող է ստանալ այն ֆիզիկական անձը, որը տիրապետում է Հայաստանի Հանրապետության պետական լեզվին, ունի Հայաստանի Հանրապետության կողմից ձևաչված ռիմեյ հայերենին տիրապետող, «Ճարտարապետություն» մասնագիտությամբ բարձրագույն կրթություն, մագիստրոսի աստիճան եւ Ճարտարապետի մասնագիտությամբ առնվազն երկու տարվա աշխատանքային փորձառություն կամ բակալավրի աստիճան ու հինգ տարվա աշխատանքային փորձառություն եւ սահմանված կարգով հանձնել է որակավորման քննություն ունեցող յուրաքանչյուր ոք:~~

~~2. «Կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով իրականացվող լրացուցիչ ուսուցման ծրագրերով կարող է լրացվել սույն հոդվածի 1-ին մասով նշված աշխատանքային փորձառության հպակասը, հավասարեցնելով մեկ տարվա համար նախատեսված ուսուցման ծրագիրը մեկ տարվա աշխատանքային փորձառությանը:~~

2.

~~3. Հավակնորդն իր աշխատանքային փորձառությունը հավաստում է համապատասխան տեղեկության և փաստաթղթերի ներկայացմամբ, որի բովանդակությունը և կազմը սահմանվում է պՊայատի կանոնադրությամբ: Սույն օրենքի իմաստով~~

~~3. Աշխատանքային փորձառություն է համարվում աշխատանքորդն արտոնագրված Ճարտարապետի ենթակայությամբ ինչպես նաև կամ ինքնուրույն իրականացված մասնագիտական, այդ թվում՝ առանց արտոնագրի թույլատրվող աշխատանքներ, որոնցից որակական գումար օրենքով թույլատրելի առանց արտոնագրի ինչպես նաև մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը Ճարտարապետների կողմից իրականացված մասնագիտական աշխատանքը:~~

~~3.4. Ճարտարապետների արտոնագրման նպատակով կազմավորվում է ստեղծվում է յոթ անդամներից բաղկացած հանձնաժողով, որի կազմում ներառվում են Պայատի չորս, եւ Լիազոր մարմնի ղեկավարի ներկայացմամբ՝ երեքական երկու ներկայացուցիչներ եւ մեկ ներկայացուցիչ բարձրագույն մասնագիտական ուսումնական հաստատության ունից ղեկավարի ներկայացմամբ: Պայատի ներկայացուցիչներն ընտրվում են Պայատի ընդհանուր ժողովի կողմից: Հանձնաժողովի անհատական կազմը հաստատվում է հրապարակվում է Լիազոր մարմնի ղեկավարի հրամանով: Պայատի ընդհանուր ժողովի կողմից, ալ մարմինների ներկայացուցիչներին ընդգրկելով ըստ ներկայացման: Հանձնաժողովի լիազորությունների ժամկետի ընթացքում հանձնաժողովի անդամի մահվան կամ անհայտ բազակայող ձևաչվելու կամ հրաժարական ներկայացնելու պատճառով հանձնաժողովի կազմում փոփոխությունները նույնպես հաստատվում են Լիազորված մարմնի ղեկավարի հրամանով Պայատի խորհրդի որոշմամբ, ընդ որում՝ պՊայատի ներկայացուցիչն ընտրվում է ԽՍորհրդի կողմից, իսկ ալ մուս մարմինների ներկայացուցիչներն ըստ այդ մարմինների ղեկավարների ներկայացման: Ընդգրկվում է տվյալ մարմնի ներկայացմամբ:~~

4. 4.

~~5. Որակավորման քննությունների ծրագրերն ու անցկացման կարգը Պայատի ներկայացմամբ հաստատում է Լիազորված մարմնի ղեկավարը: սահմանում է Պայատի խորհուրդը, համաձայնեցնելով Լիազոր մարմնի եւ բարձրագույն մասնագիտական ուսումնական հաստատության հետ:~~

5.

~~5.6. Մասնագիտական գործունեության արտոնագիր ստանալու համար հավակնորդը որակավորման քննություն է հանձնում Պայատի խորհրդի որոշմամբ կողմից սահմանված և Լիազորված մարմնի կողմից հաստատված որակավորման սանդղակի պահանջներով ու ծրագրերով: Որակավորման սանդղակով սահմանվում են~~

Ճարտարապետի արտոնագրի կարգեր (դասեր)՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված՝ շինարարության օբյեկտների ռիսկայնության աստիճաններին համապատասխան:

17.6

7. Որակավորման քննությունը չհանձնած հավակնորդին թույլատրվում է այն հանձնել վերապատրաստման դասընթացներ անցնելուց հետո՝ Պալատի խորհրդի սահմանած ժամաքանակով:

18.

19. Որակավորման քննությունների արդյունքները հավակնորդի կողմից տասնօրյա ժամկետում կարող է բողոքարկվել Լիազորված մարմնի ղեկավարին:

Համապատասխան կարգի (դասի) արտոնագիր տալու մասին հանձնաժողովի որոշումը Լիազորված մարմնի ղեկավարի կողմից ~~7. Պալատին անդամագրված Արտոնագրված Ճարտարապետ~~ տասնօրյա ժամկետում հաստատվելու հետո, Պալատի նախագահը արտոնագիրը հանձնում է արտոնագրված Ճարտարապետին (Ճարտարագետ-կոնստրուկտորին) Պալատի կանոնադրությամբ ~~խորհրդի կողմից~~ սահմանված արարողակարգով: Արտոնագրի ձևը Պալատի խորհրդի ներկայացմամբ հաստատում է Լիազորված մարմինը: Արտոնագիրը ստորագրում են Լիազորված մարմնի ղեկավարը և Պալատի նախագահը, կնքվում է Լիազորված մարմնի կնիքով: ~~ստանում է Պալատի կնիքով և Պալատի նախագահի ստորագրությամբ վավերացված համապատասխան կարգի(դասի) արտոնագիր, որի ձևը հաստատվում է Պալատի խորհրդի կողմից:~~

20. 8. Արտոնագիրը տրվում է անժամկետ՝ առանց տարիքային սահմանափակման:

21. Արտոնագիրը տրվում է անժամկետ՝ առանց տարիքային սահմանափակման:

22. 9. Արտոնագրված Ճարտարապետը կարող է պայմանագրային հիմունքներով աշխատել Ճարտարապետական ծառայություն մատուցող որևէ իրավասու անձի մոտ կամ կազմակերպությունում:

Հոդված 15. Ճարտարապետի մասնագիտական գործունեության արտոնագրումը

1. Ճարտարապետիական մասնագիտական գործունեության արտոնագիր կարող է ստանալ այն ֆիզիկական անձը, որը տիրապետում է Հայաստանի Հանրապետության պետական լեզվին, ունի Հայաստանի Հանրապետության կողմից ճանաչված «Ճարտարապետություն» մասնագիտությամբ բարձրագույն կրթություն, մագիստրոսի աստիճան և Ճարտարապետի մասնագիտությամբ առնվազն երեք երկու տարվա աշխատանքային փորձառություն կամ բակալավրի աստիճան ու հինգ տարվա աշխատանքային փորձառություն և սահմանված կարգով հանձնել է որակավորման քննություն:

2. «Կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով իրականացվող լրացուցիչ ուսուցման ծրագրերով կարող է լրացվել սույն հոդվածի 1-ին մասով նշված աշխատանքային փորձառության ի պակասը, հավասարեցնելով մեկ տարվա համար նախատեսված ուսուցման ծրագիրը մեկ տարվա աշխատանքային փորձառությանը:

3. Հավակնորդն իր աշխատանքային փորձառությունը հավաստում է համապատասխան տեղեկության և փաստաթղթերի ներկայացմամբ, որի բովանդակությունը և կազմը սահմանվում է պՊալատի կանոնադրությամբ: Սույն օրենքի իմաստով

Աշխատանքային փորձառություն է համարվում աշխատանքը որևէ արտոնագրված Ճարտարապետի ենթակայությամբ, ինչպես նաև կամ ինքնուրույն իրականացված մասնագիտական, այդ թվում՝ առանց արտոնագրի թույլատրվող աշխատանքները, որոնց իրականացումը օրենքով թույլատրելի է առանց

արտոնագրի ինչպես նաև մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը ճարտարապետների կողմից իրականացված մասնագիտական աշխատանքը:

3.4. Ճարտարապետների արտոնագրման նպատակով ստեղծվում է յոթ անդամներից բաղկացած հանձնաժողով, որի կազմում ներառվում են Պալատի եւ Լիազոր մարմնի երեքական ներկայացուցիչներ եւ մեկ ներկայացուցիչ բարձրագույն մասնագիտական ուսումնական հաստատությունից: Պալատի ներկայացուցիչներն ընտրվում են Պալատի ընդհանուր ժողովի կողմից: Հանձնաժողովի կազմը հաստատվում է Պալատի ընդհանուր ժողովի կողմից: Կազմում մարմինների ներկայացուցիչներին ընդգրկելով ըստ ներկայացման: Հանձնաժողովի լիազորությունների ժամկետի ընթացքում հանձնաժողովի անդամի մահվան կամ անհայտ բացակայող ձանաչվելու կամ հրաժարական ներկայացնելու պատճառով հանձնաժողովի կազմում փոփոխությունները հաստատվում են Պալատի խորհրդի որոշմամբ, ընդ որում՝ պալատի ներկայացուցիչն ընտրվում է խխորհրդի կողմից, իսկ այլ մարմնի ներկայացուցիչն ընդգրկվում է տվյալ մարմնի ներկայացմամբ:

4.5. Ռազմավորման քննությունների ծրագրերն ու անցկացման կարգը սահմանում է Պալատի խորհուրդը, համաձայնեցնելով Լիազոր մարմնի եւ բարձրագույն մասնագիտական ուսումնական հաստատության հետ:

5.6. Մասնագիտական գործունեության արտոնագիր ստանալու համար հավակնորդը որակավորման քննություն է հանձնում Պալատի խորհրդի կողմից սահմանված որակավորման սանդղակի պահանջներով ու ծրագրերով: Ռազմավորման սանդղակով սահմանվում են ճարտարապետի արտոնագրի կարգեր (դասեր)՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված՝ շինարարության օբյեկտների ձիակայնության աստիճաններին համապատասխան:

6.7. Ռազմավորման քննությունը չհանձնած հավակնորդին թույլատրվում է այն հանձնել վերապատրաստման դասընթացներ անցնելուց հետո՝ Պալատի խորհրդի սահմանած ժամաքանակով:

— 7. Պալատին անդամագրված Արտոնագրված ճարտարապետը տասնօրյա ժամկետում, Պալատի խորհրդի կողմից սահմանված արարողակարգով, ստանում է Պալատի կնիքով եւ Պալատի նախագահի ստորագրությամբ վավերացված համապատասխան կարգի(դասի) արտոնագիր, որի ձեւը հաստատվում է Պալատի խորհրդի կողմից:

8. Արտոնագիրը տրվում է անժամկետ՝ առանց տարիքային սահմանափակման:

9. Արտոնագրված ճարտարապետը ճարտարապետական ծառայություն մատուցելու նպատակով կարող է ստեղծել Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ նախատեսված կազմակերպական իրավական ցանկացած ձև կամ պայմանագրային հիմունքներով աշխատել ճարտարապետական ծառայություն մատուցող որևէ իրավասու անձի մոտ կամ կազմակերպությունում:

Հոդված 165. Ըարտարագետ-կոնստրուկտորների արտոնագրումը

Պալատն իրականացնում է նաեւ ճարտարագետ-կոնստրուկտորների արտոնագրումն ըստ սույն օրենքի 15-րդ հոդվածի 64-րդ մասով սահմանված կարգերի (դասերի):

—1. ~~Ճարտարագետ-կոնստրուկտորների արտոնագրումն իրականացվում է մասնապատկով ստեղծվում է հանձնաժողով, որը ձեռավորվում է սույն օրենքի 154-րդ հոդվածիում ճարտարապետների արտոնագրման համար 43-րդ մասով սահմանված կարգով:~~

5.

—2. ~~Ռականավորման քննությունների ծրագրերն ու անցկացման կարգը, սահմանվում են Պալատի խորհրդի կողմից՝ համաձայնեցնելով Լիազոր մարմնի եւ բարձրագույն մասնագիտական ուսումնական հաստատության հետ:~~

—

—3. ~~Ճարտարագետ-կոնստրուկտորի մասնագիտական գործունեության արտոնագիր կարող է ստանալու համար կարող է դիմել՝ Ֆիզիկական անձը որը տիրապետում է Հայաստանի Հանրապետության պետական լեզվին, ունի Հայաստանի Հանրապետության կողմից ձանաչված հայերենին տիրապետող, «Ճարտարագիտություն» մասնագիտությամբ բարձրագույն կրթություն, մագիստրոսի աստիճան եւ մասնագիտական առնվազն երեք երկու տարվա աշխատանքային փորձառություն կամ բակալավրի աստիճան ու հինգ տարվա աշխատանքային փորձառություն եւ սահմանված կարգով հանձնել է որակավորման քննություննունեցող լուրաքանչյուր ոք:~~

6.

7. ~~Ճարտարագետ-կոնստրուկտորի աշխատանքային փորձառությունը կարող է ձեռք բերվել միայն ճարտարապետական կամ ճարտարագիտական ծառայություններ մատուցող արտոնագրված անձի մոտ կամ կազմակերպությունում մասնագիտական աշխատանք կատարելով:~~

8. ~~Արտոնագրի հավակնորդ ճարտարագետ-կոնստրուկտորն իր աշխատանքային փորձառությունը հավաստում է պալատի կանոնադրությամբ սահմանված տեղեկատվության ներկայացմամբ:~~

4. ~~Արտոնագրված ճարտարագետ-կոնստրուկտորը՝ ճարտարագիտական ծառայություններ մատուցելու նպատակով կարող է ստեղծել եւ գրանցել Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ նախատեսված կազմակերպական իրավական ցանկացած ձեւ տեսակի կազմակերպություն կամ պայմանագրային հիմունքներով աշխատել՝ ճարտարապետական կամ ճարտարագիտական ծառայություններ մատուցող որեւէ իրավասու անձի մոտ կամ կազմակերպությունում:~~

Հոդված 167. Պալատի կողմից կազմակերպվող լրացուցիչ ուսուցման եւ վերապատրաստման դասընթացները

1. ~~Ճարտարապետների եւ ճարտարագետ-կոնստրուկտորների մասնագիտական հմտությունների ~~մշտապես~~ շարունակական կատարելագործմանն աջակցելու նպատակով Պալատը կազմակերպում եւ համակարգում է մասնագիտական վերապատրաստման դասընթացներ (այսուհետ՝ դասընթաց)՝ ոլորտի կրթական հաստատությունների հետ համատեղ մշակված ծրագրերով, որոնք «Կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով համաձայնեցվում են կրթության ոլորտի պետական կառավարման և լիազորված մարմնի հետ և հաստատվում ու հրապարակվում են Լիազորված մարմնի ղեկավարի հրամանով:~~

2. Պալատի վերապատրաստման դասընթացներին մասնակցությունը պարտադիր կամավոր է արտոնագրված ճարտարապետների (ճարտարագետ-կոնստրուկտորների) համար, ինչպես նաև բացառությամբ սույն օրենքի 154-րդ հոդվածի 57-րդ մասով սահմանված դեպքերիում:

3. Դասընթացներն իրականացվում են սույն օրենքով եւ Պալատի կանոնադրությամբ սահմանված կարգով, ժամաքանակով ու պայմաններով:

4. Պալատի կողմից կազմակերպվող տարեկան դասընթացներին մասնակցությունը հավասարեցվում է սույն օրենքի 154-րդ հոդվածի 1-ին մասով պահանջվող մեկ տարվա մասնագիտական աշխատանքային փորձառությանը:

Հոդված 187. Արտոնագրի գործողության դադարեցումը

1. Ճարտարապետի (Ճարտարագետ-կոնստրուկտորի) արտոնագրի գործողությունը Պալատի խորհրդի որոշման հիման վրա դադարեցվում է Լիազորված մարմնի ղեկավարի հրամանով ~~Պալատի կանոնադրությամբ սահմանված կարգով~~, եթե՝

1) նա գրավոր դիմում է արտոնագրի գործողությունը դադարեցնելու համար.

2) նա մեկ տարվա ընթացքում երեք անգամ ենթարկվել է կարգապահական ստույժի: ~~նկատողություն, խիստ նկատողություն:~~ ED31

3) նա մահացել է, կամ ուժի մեջ է մտել նրան մահացած ճանաչելու մասին դատարանի որոշումը.

4) լրացել է արտոնագրի գործողության վերականգնման՝ սույն օրենքի 198-րդ հոդվածի 41-րդ հոդվածի մասով 4) կետով սահմանված ժամկետը եւ վերականգնման դիմում չի ներկայացվել.

~~5) նա հինգ տարի անընդմեջ չի գբաղվել մասնագիտական գործունեությամբ եւ չի դիմել վերավորակավորման համար:~~

2. Արտոնագրի գործողությունը դադարեցվում է այն ուժը կորցրած ճանաչելով:

3. Արտոնագիրն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին որոշումը կարող է մեկամսյա ժամկետում բողոքարկվել դատական կարգով:

4. Ճարտարապետը (Ճարտարագետ-կոնստրուկտորն) իրավունք ունի դիմելու նոր արտոնագիր ստանալու համար՝ արտոնագրի գործողությունը դադարեցնելուց մեկ տարի անց:

Հոդված 198. Արտոնագրի գործողության կասեցումը

1. Արտոնագրի գործողությունը կասեցվում է Պալատի խորհրդի որոշմամբ արտոնագրման հանձնաժողովի եզրակացության հիման վրա, եթե ~~կանոնադրությամբ սահմանված կարգով~~, եթե ~~Ճ~~ Ճարտարապետը (Ճարտարագետ-կոնստրուկտորը)

1) չի մուծել Պալատի կանոնադրությամբ սահմանված տարեկան անդամավճարը,

2) օրենքով սահմանված կարգով ճանաչվել է անհայտ բացակայող.

3) իր դիմումի համաձայն.

4) նա՝ շարունակական հինգ տարիների ընթացքում չի գբաղվել մասնագիտական գործունեությամբ եւ չի մասնակցել վերապատրաստման սահմանված ժամաքանակով ~~որեւ~~ դասընթացներին:

2. Պալատի խորհրդի որոշումը հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում ներկայացնում է Լիազորված մարմնի ղեկավարին եւ կարող է բողոքարկվել մեկամսյա ժամկետում:

3. Սույն հոդվածի ~~առաջին~~ 1-ին մասի 1-ին կետով նախատեսված հիմքերով արտոնագիրը կասեցված անդամը Պալատի մարմինների ընտրություններին չի մասնակցում:

34. Սույն հոդվածի ~~առաջին-1-ին~~ մասով նախատեսված հիմքերը վերանայուց հետո, 45 օրվա ընթացքում, ~~ճարտարապետի (ճարտարագետ-կոնստրուկտորի) արտոնագրի գործողությունը վերականգնվում է այն ճարտարապետի (ճարտարագետ-կոնստրուկտորի) դիմումի հիման վրա, որի արտոնագրի գործողությունը կասեցվել էր:~~

45. Արտոնագրի գործողությունը վերականգնելը մերժվում է միայն կեղծ տվյալներ ներկայացնելու պատճառով: Արտոնագրի գործողության վերականգնելը մերժելու մասին որոշումը կարող է բողոքարկվել դատական կարգով:

56. Հանրային ծառայության պաշտոն զբաղեցնող ճարտարապետի կողմից «Հանրային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի պահանջների խախտում՝ պաշտոնատար անձի այլ գործունեությամբ զբաղվելու սահմանափակումների մասով, հայտնաբերվելու դեպքում Պալատի խորհուրդը երկու ամիս ժամկետով կասեցնում է ճարտարապետի արտոնագրի գործողությունը եւ հաղորդում ներկայացնում համապատասխան մարմնին՝ խախտման փաստի վերաբերյալ ծառայողական քննություն իրականացնելու խնդրանքով: Ծառայողական քննության արդյունքների հիման վրա կասեցման մասին որոշումը չեղյալ է համարվում կամ հաստատվում է նոր ժամկետով՝ մինչեւ խախտման հիմքերի վերանայլ:

Հոդված 2019. Օտարերկրյա քաղաքացիություն ունեցող անձանց մասնագիտական գործունեության հավատարմագրումը

1. ~~Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացի չհանդիսացող Օտարերկրյա քաղաքացիություն ունեցող~~ (այսուհետ՝ օտարերկրյա) ճարտարապետը Հայաստանի Հանրապետությունում ճարտարապետական գործունեություն կարող է իրականացնել սույն օրենքին, այլ օրենքներին եւ իրավական ակտերին, ինչպես նաեւ ոլորտին առնչվող միջազգային պայմանագրերին (դրանց առկայության դեպքում) համապատասխան:

2. Օտարերկրյա ճարտարապետը Հայաստանի Հանրապետությունում գործում է իր պետության կողմից տրված համապատասխան մասնագիտական որակավորման փաստաթղթի ~~կամ այլ համարժեք փաստաթղթի~~ եւ Պալատի միջորդությամբ Լիազորված մարմնի կողմից տրված կողմից տրված հավատարմագրի հիման վրա՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված պահանջներին համապատասխան:

3. Օտարերկրյա ճարտարապետի հավատարմագրումն իրականացվում է սույն օրենքի 154-րդ հոդվածի 43-րդ մասով սահմանված հանձնաժողովի կողմից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ սահմանված կարգով: Ընդ որում պարզեցված կարգ է կիրառվում այն երկրների ճարտարապետների համար, որոնց հետ Հայաստանի Հանրապետությունն ունի միջպետական պայմանագիր ծառայությունների եւ /կամ/ մասնագետների փոխանակման վերաբերյալ:

4. Հավատարմագրի գործողությունը կարող է դադարեցվել, եթե՝

1) օտարերկրյա ճարտարապետը թույլ է տվել սույն օրենքի, «Քաղաքաշինության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի կամ դրանցից բխող իրավական ակտերի խախտում.

2) դադարեցվել է սույն հոդվածի 2-րդ մասով նշված փաստաթղթի գործողությունը՝ այն տրամադրած պետության կողմից:

5. Հայաստանի Հանրապետության եւ միջազգային կազմակերպությունների կամ օտարերկրյա պետությունների ստորագրած միջազգային պայմանագրերի կամ համաձայնագրերի համաձայն իրականացվող ներդրումային ծրագրերի շրջանակներում կամ միջազգային ճարտարապետական մրցույթում քաղաքաշինական փաստաթղթերի մշակման հաղթող ձանաչված եւ օտարերկրյա պետությունների կողմից տրված համապատասխան մասնագիտական որակավորման փաստաթղթեր ունեցող

օտարերկրյա ֆիզիկական եւ իրավաբանական անձինք սույն օրենքի ուժով ստանում են Հայաստանի Հանրապետությունում գործունեություն իրականացնելու իրավունք, եթե միջազգային պայմանագրով (համաձայնագրով) կամ ճարտարապետական մրցույթի պայմաններով այլ բան նախատեսված չէ:

6. Հավատարմագրման համար օտարերկրյա ֆիզիկական եւ իրավաբանական անձանցից (բացառությամբ սույն հոդվածի 5-րդ մասով նշված դեպքերի) գանձվում է Պալատի կանոնադրությամբ սահմանված համապատասխան չափի վճար:

7. Սույն հոդվածի դրույթները տարածվում են նաև Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացի հանդիսացող այն անձանց վրա, կարգը կիրառվում է նաև այն դեպքում, երբ Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացի հանդիսացող անձը ուլթեր ցանկություն է ն հայտնում մասնագիտական գործունեություն ծավալել Հայաստանի Հանրապետությունում: այլ երկրի կողմից տրված համապատասխան մասնագիտական որակավորման փաստաթղթերի հիման վրա:

Հոդված 210. Արտոնագրման եւ հավատարմագրման վճարները

1. Ճարտարապետների եւ ճարտարագետ-կոնստրուկտորների արտոնագրման տարեկան վճարի եւ օտարերկրյա եւ քաղաքացիություն չունեցող անձանց մասնագիտական գործունեության հավատարմագրման տարեկան վճարի չափը սահմանվում է բազային տուրքի քառասնապատիկի չափով:

Գ Լ ՈՒ Խ 5

ԱՐՏՈՆԱԳՐՎԱԾ ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Հոդված 212. Արտոնագրված Ճ ճարտարապետի (ճարտարագետ-կոնստրուկտորի) կարգապահական պատասխանատվությունը

1. Ճ ճարտարապետը (ճարտարագետ-կոնստրուկտորը) ենթակա է կարգապահական պատասխանատվության սույն օրենքի եւ Պալատի կանոնադրության պահանջները խախտելու, իր մասնագիտական պարտականությունները չկատարելու համար: Ճ ճարտարապետը կարգապահական պատասխանատվություն է կրում նաև ճարտարապետի մասնագիտական էթիկայի եւ վարվեցողության կանոնների խախտման համար:

2. Կարգապահական վարույթ հարուցվում է Պալատի կանոնադրությամբ սահմանված կարգով, ստացված գրավոր հաղորդումների կամ զանգվածային լրատվության միջոցների հրապարակումների հիման վրա:

3. Արտոնագրված Ճ ճարտարապետի (ճարտարագետ-կոնստրուկտորի) նկատմամբ կարգապահական վարույթ հարուցելը, կարգապահական խախտման վերաբերյալ հաղորդումների քննարկման կարգը, Ճ ճարտարապետի (ճարտարագետ-կոնստրուկտորի) եւ դիմողի իրավունքները կարգապահական վարույթում սահմանվում են սույն օրենքով եւ Պալատի կանոնադրությամբ:

Հոդված 232. Արտոնագրված Ճ ճարտարապետի (ճարտարագետ-կոնստրուկտորի) նկատմամբ կիրառվող կարգապահական տույժերի տեսակները

1. Կարգապահական խախտման համար Ճ ճարտարապետի (ճարտարագետ-կոնստրուկտորի) նկատմամբ կարող է նշանակվել հետեւյալ կարգապահական տույժերից մեկը.

1) նկատողություն.

2) խիստ նկատողություն,

3) արտոնագրի գործողության դադարեցում:

4) ~~միավորման~~ Պալատի անդամությունից զրկում ~~հեռացում~~

2. Կարգապահական տույժեր նշանակելիս հաշվի են առնվում արարքի ծանրությունը, հաճախ ականությունը ~~դիտումը~~, առաջացած հետեւանքները եւ պատճառված վնասի չափը:

3. Կարգապահական տույժի նշանակումը կարող է բողոքարկվել դատական կարգով՝ տույժի նշանակման օրվանից հետո՝ մեկամսյա ժամկետում:

4. Կարգապահական տույժն ուժի մեջ է այն նշանակելու օրվանից մեկ տարի ժամկետով:

5. Սույն հոդվածի ~~առաջին~~ 1-ին մասի 3-րդ ենթակետի կիրառման պարագայում ճարտարապետը (ճարտարագետ-կոնստրուկտորը) զրկվում է Պալատի մարմիններում ընտրվելու իրավունքից՝ մինչեւ սույն օրենքով նախատեսված կարգով արտոնագրի վերականգնումը:

6. Պալատի անդամությունից ~~հեռացված~~ զրկված ~~արտոնագրված~~՝ ճարտարապետը (ճարտարագետ-կոնստրուկտորը) իր անդամակցությունը կարող է վերականգնել այդ մասին ծանուցման օրվանից երկու տարի հետո, որից հետո եւս երեք տարի չի կարող ընտրվել Պալատի մարմիններում:

7. Կարգապահական տույժ նշանակելու մասին որոշումը կարող է մեկամսյա ժամկետում բողոքարկվել դատական կարգով:

Գ Լ ՈՒ Խ 6

ԱՆՑՈՒՄԱՅԻՆ ԵՎ ԵԶՐԱՓՈՒԿԻՉ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հոդված 243. Պալատի պետական գրանցումը

1. Սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող ~~երկու~~ երեք ամսվա ընթացքում Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով «Հայաստանի ճարտարապետների միավորում» կազմակերպությունն իրավունք _____ ունի վերակազմավորման միջոցով ստեղծել «Հայաստանի Հանրապետության ճարտարապետների պալատ» ինքնակարգավորվող կազմակերպությունը («Հայաստանի Հանրապետության պալատ» ԻԿԿ):

2. Սահմանված ժամկետում վերակազմավորման մասին որոշում չընդունվելու դեպքում Պալատն ստեղծվում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ սահմանված կարգով:

32. ~~Հայաստանի~~ ~~ճարտարապետների~~ ~~Պալատի~~ պետական գրանցման պահին Հայաստանի ճարտարապետների Միավորման կազմում ընդգրկված ճարտարապետները կամավորության սկզբունքով սեփական դիմումի հիման վրա ստանում են Պալատի անդամի կարգավիճակ:

243. Վերակազմավորման որոշումն ընդունելուց եւ Պալատի կանոնադրությունը հաստատելուց հետո ընդհանուր ժողովն իրականացնում է նաեւ սույն օրենքով նախատեսված՝ Պալատի մարմինների ընտրությունը:

345. «Հայաստանի Հանրապետության Ճարտարապետների պալատ» ինքնակարգավորվող կազմակերպությունը հանդիսանում է «Հայաստանի Ճարտարապետների միավորում» կազմակերպության իրավահաջորդը:

Հոդված 254. Անցումային դրույթներ

1. Պալատի գրանցման օրվան հաջորդող վեց ամսվա ընթացքում Պալատը մշակում եւ հաստատում է Պալատի գործունեությանն առնչվող՝ սույն օրենքով սահմանված անհրաժեշտ փաստաթղթերը:

2. Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո վեց ամսվա ժամկետում ապահովում է քաղաքաշինության բնագավառում քաղաքաշինական փաստաթղթերի մշակման գործունեության լիցենզավորման կարգի համապատասխանությունը սույն օրենքով սահմանված պահանջներին:

3. «Հայաստանի Ճարտարապետների միավորում» հասարակական կազմակերպության անդամները, ինչպես նաեւ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում «Լիցենզավորման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի պահանջներին համապատասխան ճարտարապետական մասնագիտական գործունեություն իրականացրած եւ սույն օրենքի 1456-րդ հոդվածի պահանջներին բավարարող ֆիզիկական անձինք սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելուց հետո կարող են ստանալ Պալատի արտոնագրեր՝ առանց որակավորման քննություն հանձնելու, ներկայացնելով ճարտարապետական մասնագիտական գործունեություն իրականացնելու փաստը հաստատող համապատասխան փաստաթղթեր:

4. Սույն օրենքի 1456-րդ հոդվածով նախատեսված՝ կրթության եւ փորձառության պահանջներին չբավարարող անձինք արտոնագիր կարող են ստանալ միայն նույն հոդվածով սահմանված կարգով:

5. Մինչեւ երկաստիճան բարձրագույն ուսումնական համակարգին (բակալավրիատ եւ մագիստրատուրա) անցնելը Հայաստանի Հանրապետության կողմից ճանաչված մասնագիտական բարձրագույն ուսումնական հաստատություն ավարտած ճարտարապետներն արտոնագիր են ստանում սույն օրենքի 1457-րդ հոդվածով մագիստրոսի աստիճան ունեցողների համար նախատեսված կարգով:

6. Պալատի գրանցմանը հաջորդող հինգ տարիների ընթացքում, իրենց դիմումի համաձայն՝ Պալատի դաշնակից անդամ կարող են դառնալ «Հայաստանի Ճարտարապետների միավորում» հասարակական կազմակերպությանը (նախկինում՝ Հայաստանի Ճարտարապետների միություն) 25 եւ ավելի տարիներ անդամակցած կամ այդ կազմակերպության անդամ չհանդիսացող, սակայն նույնքան տարիների անընդմեջ ճարտարապետական գործունեություն իրականացրած անձինք:

Հոդված 265. Սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելը

1. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը, բացառությամբ սույն օրենքի 65-րդ հոդվածի 67-րդ մասի ~~1-ին~~, 4-րդ, 5-րդ եւ 6-րդ կետերի, 112-րդ հոդվածի, 154-րդ հոդվածի 2-րդ եւ 54-րդ մասերի եւ 176-րդ հոդվածի:

2. Սույն օրենքի 65-րդ հոդվածի 67-րդ մասի ~~1-ին~~, 4-րդ, 5-րդ եւ 6-րդ կետերը, 121-րդ հոդվածը, 154-րդ հոդվածի 2-րդ եւ 45-րդ մասերը եւ 176-րդ հոդվածը ուժի մեջ են մտնում սույն օրենքի պաշտոնական հրապարակման օրվանը հաջորդող օրվանից ~~առ~~ հնն ամիս հետո:

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

Առաջին ընթերցմամբ ընդունված <<Ճարտարապետական գործունեության մասին>> Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի վերաբերյալ արված առաջարկությունների

Առաջարկության (փոփոխության, լրացման) հեղինակը	Հոդվածը, կետը, որին վերաբերում է առաջարկությունը	Առաջարկություն (փոփոխություն, լրացում)	Առաջարկության վերաբերյալ հեղինակի (հիմնական զեկուցողի) եզրակացությունը	Առաջարկությունները ընդունելու կամ մերժելու վերաբերյալ հանձնաժողովի որոշումը
<p>Աժ պատգամավոր, Տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Խ.Հարությունյան</p>	<p>Ընդհանուր դրույթները շարադրելի հետևյալ խմբագրությամբ</p>	<p>Ճարտարապետությունը ազգային մշակույթի դիմագիծն է: Ճարտարապետական ստեղծագործությունը, շինությունների հարմարավետությունը, հուսալիությունն ու որակը, նրանց ներդաշնակությունը շրջակա միջավայրի հետ, ճարտարապետական գործունեությունում բնական կամ քաղաքային միջավայրի և պատմական ժառանգության առանձնահատկությունները հաշվի առնելը հանրային կարևորություն ունեն: Գործնականում նշված գործոնների ապահովման պատասխանատուն ճարտարապետն է: Սույն օրենքի նպատակն է ստեղծել բավարար իրավական երաշխիքներ հանրային կարևորության նշված գործառույթները արդյունավետ իրականացնելու նպատակով ճարտարապետին անհրաժեշտ մասնագիտական գիտելիքներով, փորձառությամբ և հմտություններով օժտելու, ինչպես նաև նրա մոտ</p>	<p>Ընդունվել է: Ընդհանուր դրույթներն ամբողջությամբ խմբագրվել է:</p>	<p>Ընդունվել է:</p>

		համապատասխան հանրային պատասխանատվություն ստանձնելու ունակություններ ձևավորելու համար		
	1-ին հոդված, 1-ին մաս	<<առանձնահատկությունները>> բառից հետո ավելացնել <<, ճարտարապետի իրավունքներն ու պարտականությունները ճարտարապետական մասնագիտական գործունեություն իրականացնելիս:>> բառերը:	Ընդունվել է: Նշված մասում կատարվել են լրացումներ:	Ընդունվել է:
	2-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ նոր խմբագրությամբ	<p><<Հոդված 2. Հիմնական հասկացությունները</p> <p>1. Սույն օգտագործվող հիմնական հասկացություններն են՝</p> <p>1) Ճարտարապետ – ֆիզիկական անձ, որն ունի բարձրագույն ճարտարապետական կրթություն ստանալու փաստը հաստատող Հայաստանի Հանրապետությունում ձանաչվող իրավական փաստաթուղթ:</p> <p>2) արտոնագրված ճարտարապետ - ճարտարապետ, որն ունի ինքնուրույն ճարտարապետական մասնագիտական գործունեություն իրականացնելու իր իրավունքը հավաստող՝ սույն օրենքով սահմանված արտոնագիր:</p> <p>3) Ճարտարապետական մասնագիտական գործունեություն/այսուհետ՝ ճարտարապետական գործունեություն/ - ճարտարապետի</p>	Ընդունվել է: Հոդվածը խմբագրվել է:	Ընդունվել է:

		<p>արտոնագրված մասնագիտական գործունեություն, որի նպատակն է օրենքով սահմանված քաղաքաշինական փաստաթղթերի մշակումը, դրանցում ներառված բոլոր հարակից մասնագիտական բաժինների մշակման համակարգումը,</p> <p>Ճարտարապետաշինարարական նախագծերի իրականացման ընթացքի հեղինակային հսկողությունը, ինչպես նաև այլ ճարտարապետի մշակած նախագծի վերաբերյալ փորձաքննական եզրակացություն տալը:</p> <p>4) Արտոնագրված ճարտարագետ-կոնստրուկտոր – բարձրագույն կրթությամբ շինարար-ճարտարագետ ֆիզիկական անձ, որն ունի մասնագիտական գործունեություն իրականացնելու իրավունքը հավաստող՝ սույն օրենքով սահմանված արտոնագիր:</p> <p>5) Արտոնագիր – սույն օրենքով սահմանված կարգով ճարտարապետին կամ ճարտարագետ-կոնստրուկտորին տրամադրվող փաստաթուղթ, որը հավաստում է ինքնուրույն մասնագիտական գործունեություն իրականացնելու նրանց իրավունքը:</p> <p>6) Ճարտարապետական ծառայություն – պայմանագրային հիմունքներով պատվիրատուի կողմից սահմանված պատվերի կատարմանն ուղղված ճարտարապետական գործունեություն, ինչպես նաև քաղաքաշինական փաստաթղթերի մշակման իրականացում:</p>		
--	--	--	--	--

		<p>7) Ճարտարապետի մասնագիտական վարվեցողության ճարտարապետի մասնագիտական չափանիշների հիմնված պարտավորությունների կատարման նկատմամբ պատասխանատվության, արհեստավարժության մասնագիտական կատարելագործման, ինչպես նաև հանրության, գործընկերների և այլոց իրավունքների և օրինական շահերի ճանաչման սկզբունքների վրա.</p> <p>8) Հայաստանի Հանրապետության ճարտարապետների գրանցամատյանի շտեմարան, որը պարունակում է Պալատի կանոնադրությամբ սահմանված տեղեկություններ՝ Հայաստանի Հանրապետության ճարտարապետների անդամագրված վերաբերյալ. Լիազորված քաղաքաշինության բնագավառում կառավարման մարմին: >></p>		
	<p>3-րդ հոդվածի 1-ին մաս</p>	<p><<սահմանված>> բառից հետո ավելացնել <<, ինչպես նաև պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների ամրակայման, նորոգման և վերականգնման նպատակով մշակված>> բառերը:</p>	<p>Ընդունվել է: Նշված մասում կատարվել է է լրացում:</p>	<p>Ընդունվել է:</p>

3-րդ հոդվածի մաս	3-րդ	Հանել նախագծից:	Ընդունվել է: Նշված հանվել է: մասը	Ընդունվել է:
4-րդ հոդվածի մաս	2-րդ	<<Լիազոր մարմնի>> բառերը փոխարինել <<Լիազորված մարմնի>> բառերով:	Ընդունվել է: Նշված մասում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է:
5-րդ հոդվածի վերնագիրը խմբագրել		<<Հոդված 5. Ճարտարապետի աշխատանքը պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմիններում>>	Ընդունվել է: Հոդվածի վերնագիրը խմբագրվել է:	Ընդունվել է:
5-րդ հոդվածի մաս	1-ին	<<Ճարտարապետների>> բառից հետո ավելացնել <<հանրային ծառայության հետ կապված սահմանափակումները և առանձնահատկությունները>> բառերը:	Ընդունվել է: Նշված մասում կատարվել է համապատասխան լրացում:	Ընդունվել է:
6-րդ հոդվածի կետ	2)-րդ	Հանել նախագծից:	Ընդունվել է: Նշված հանվել է: մասը	Ընդունվել է:
6-րդ հոդվածի մասի 7)-րդ կետ	2-րդ	«անընդհատ» բառը փոխարինել «շարունակական» բառով	Ընդունվել է: Նշված մասում կատարվել է փոփոխություն:	Ընդունվել է:
6-րդ հոդվածի մաս	2-րդ	8)-րդ կետը հանել	Ընդունվել է: Հոդվածը խմբագրվել է:	Ընդունվել է:
6-րդ հոդվածի նախկին 1-8-րդ կետեր		վերահամարակալել որպես մասեր 1-7-րդ	Ընդունվել է: Կատարվել են համապատասխան փոփոխություններ:	Ընդունվել է:
6-րդ հոդվածի մաս	«2-րդ»	դարձնել «8-րդ» մաս, իսկ «3-րդ» մասը դարձնել «9-րդ» մաս	Ընդունվել է: Կատարվել են համապատասխան	Ընդունվել է:

			փոփոխություններ:	
	9-րդ հոդվածի 2-րդ մաս	«Պալատի խորհրդի» բառերը փոխարինել «Պալատի» բառով և 5-րդ մասի առաջին նախադասությունից հանել «Պալատի» բառը	Ընդունվել է: Կատարվել են համապատասխան փոփոխություններ:	Ընդունվել է:
	9-րդ հոդվածի 7-րդ մաս	հանել «Պալատի» բառը	Ընդունվել է: Նշված բառը հանվել է:	Ընդունվել է:
	11-րդ հոդվածի 1-ին մաս 2)-րդ կետից հետո	ավելացնել նոր 3)-րդ կետ հետևյալ բովանդակությամբ. «3) սույն օրենքի 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասով և 25-րդ հոդվածի 3-րդ մասով նախատեսված անձինք»:	Ընդունվել է: Նշված մասում կատարվել է համապատասխան լրացում:	Ընդունվել է:
	11-րդ հոդվածի 2-րդ մասի «տարիներ» բառից հետո	ավելացնել «(ներառյալ «Հայաստանի ճարտարապետների միավորում» կազմակերպության անդամակցության ժամանակահատվածը)» բառերով:	Ընդունվել է: Կատարվել է համապատասխան լրացում:	Ընդունվել է:
	13-րդ հոդված	«պարտադիր» բառը փոխարինել «տարածվում» բառով, իսկ «ճարտարապետների» բառից հետո ավելացնել «վրա» բառը:	Ընդունվել է: Հոդվածը խմբագրվել է:	Ընդունվել է:
	15-րդ հոդվածի 3-րդ	«տեղեկության» բառը փոխարինել	Ընդունվել է:	Ընդունվել է:

	մաս	«տեղեկատվության» բառով	Նշված մասը խմբագրվել է:	
	16-րդ հոդվածի 1-ին մաս	«4-րդ» թիվը դարձնել «5-րդ»	Ընդունվել է: Նշված մասը խմբագրվել է:	Ընդունվել է:
	17-րդ հոդվածի 2-րդ մաս	«5-րդ» թիվը դարձնել «7-րդ», իսկ 4-րդ մասի «1-ին» թիվը դարձնել «2-րդ»	Ընդունվել է: Նշված մասը խմբագրվել է:	Ընդունվել է:
	18-րդ հոդվածի 1-ին մաս	4)-րդ ենթակետի <<4-րդ>> թիվը դարձնել «3-րդ»	Ընդունվել է: Նշված մասը խմբագրվել է:	Ընդունվել է:
	22-րդ հոդվածի 1-ին մաս	2-րդ նախադասության «ճարտարապետը» բառից հետո ավելացնել «(ճարտարագեոկոնստրուկտորը)» բառերը, իսկ «էթիկայի» բառից հետո հանել «և վարվեցողության» բառերը	Ընդունվել է: Նշված մասը խմբագրվել է:	Ընդունվել է:
	23-րդ հոդվածի 6-րդ մաս	«հեռացված արտոնագրված» բառերը փոխարինել «գրկված» բառով	Ընդունվել է: Նշված մասը խմբագրվել է:	Ընդունվել է:
	24-րդ հոդվածի 2-րդ մաս	«Հայաստանի ճարտարապետների Պալատի» բառերը փոխարինել «Պալատի» բառով	Ընդունվել է: Նշված մասը խմբագրվել է:	Ընդունվել է:
	25-րդ հոդվածի 5-րդ մաս	«երկաստիճան» բառից հետո ավելացնել «բարձրագույն» բառը	Ընդունվել է: Նշված մասը խմբագրվել է:	Ընդունվել է:

	26-րդ հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասեր	«6-րդ հոդվածի 2-րդ մասի» բառերը փոխարինել «6-րդ հոդվածի 8-րդ մասի» բառերով	Ընդունվել է: Նշված մասերը խմբագրվել են:	Ընդունվել է:
Ած պատգամավոր, Պետական-իրավական և մարդու իրավունքների պաշտպանության հարցերի մշտական հանձնաժողով Հ. Թովմասյան	Հոդված 1, 1-ին մաս	«ամռնչվող» բառը փոխարինել «հետ կապված» բառերով, «որպես հասարակական միավորման առանձին տեսակի կազմակերպական-իրավական ձևը և» բառերը փոխարինել «ձևավորման կարգը» բառերով:	Ընդունվել է: Նշված մասը խմբագրվել է:	Ընդունվել է:
	Հոդված 2	Խմբագրել 1-ին մասի 1), 2), 4), 5) և 8) ենթակետերը	Ընդունվել է: Կատարվել է համապատասխան փափոխություն:	Ընդունվել է:
	Հոդված 5	Հանել հոդվածն ամբողջությամբ:	Ընդունվել է: Հոդվածը հանվել է:	Ընդունվել է:
	Հոդված 6	1. Խմբագրել 1-ին մասը՝ ներկայացնելով հետևյալ շարադրությամբ՝ «Հայաստանի Հանրապետության Ճարտարապետների պալատը (այսուհետ՝ Պալատ) մասնագիտական և անկախ գործունեություն իրականացնող, ինքնակարգավորվող ոչ առևտրային կազմակերպություն է, որի առանձնահատկությունները սահմանվում են սույն օրենքով: Պալատն իրավաբանական անձի կարգավիճակ ձեռք է բերում օրենքով սահմանված կարգով գրանցվելու պահից»: 2. 8-րդ մասի 11-րդ(10-րդ)	1. Ընդունվել է: Խմբագրվել է: 2. Ընդունվել է: Նշված կետը տեղափոխվել է հաջորդ մաս:	Ընդունվել է:

		Ենթակետը տեղափոխել 8-րդ մաս:		
	Հոդված 7.	1-ին մասի 5) ենթակետում «Պալատի այլ հանձնաժողովները» բառերը փոխարինել «Պալատի կանոնադրությամբ նախատեսված այլ հանձնաժողովներ» բառերով	Ընդունվել է: Ենթակետը խմբագրվել է:	Ընդունվել է:
	Հոդված 9.	<ol style="list-style-type: none"> 1. 4-րդ մասից հանել «պաշտոնավարման» բառը 2. 5-րդ մասից հանել վերջին նախադասությունը և խմբագրել 3. 8-րդ մասի «տարեկան չորս անգամից ոչ պակաս» բառերը փոխարինել «ոչ ուշ քան երեք ամիսը մեկ» բառերով 	Ընդունվել է: Նշված մասերը խմբագրվել են:	Ընդունվել է:
	Հոդված 9.	9-րդ մասի 4) ենթակետը խմբագրել հետևյալ կերպ. «սույն օրենքով նախատեսված դեպքերում, Պալատի կանոնադրությամբ սահմանված կարգով միջնորդում է լիազոր մարմնին դադարեցնելու կամ կասեցնելու ճարտարապետի կամ ճարտարագետի արտոնագրի կամ օտարերկրյա ճարտարապետի հավատարմագրի գործողությունը.»	Ընդունվել է մասնակի, Քանի որ Խորհուրդը կոլեգիալ մարմին է, ապա նրա՝ իրավական հետևանք ունեցող ցանկացած ակտը կարող է ընդունվել միայն որոշման տեսքով: Ուստի ընտրվել է հետևյալ սկզբունքը. Արտոնագրի դադարեցման մասին նրա որոշումը	Ընդունվել է:

			<p>հաստատվում է Լիազորված մարմնի ղեկավարի հրամանով, իսկ կասեցման մասին որոշման դեպքում դրա կարիքը չկա, քանի որ այն ավելի շուտ կարգապահական տույժ է և չի գրկում արտոնագրից: Նաև ավելի օպերատիվ ձև է:</p>	
	Հոդված 9.	<ul style="list-style-type: none"> - 9-րդ մասի 6) ենթակետը հանել - Սահմանել պալատի լիազորություն առավել կարևոր օբյեկտների նախագծերի վերաբերյալ պարտադիր եզրակացություն տալու 	<p>Ընդունվել է: Նախկին 6) ենթակետը հանվել է և մասը լրացվել է նոր՝ 6) ենթակետով:</p>	Ընդունվել է:
	Հոդված 10.	<ul style="list-style-type: none"> - 3-րդ մասը խմբագրել - 6-րդ մասում հստակեցնել նախագահի տեղակալների նշանակման մեխանիզմը 	<p>Ընդունվել է: Նշված մասերը խմբագրվել են:</p>	Ընդունվել է:
	Հոդված 13.	<p>Ճշտել էթիկայի կանոններին պարտադիր ենթակա անձանց շրջանակը</p>	<p>Ընդունվել է: Հոդվածը խմբագրվել է:</p>	Ընդունվել է:
	Հոդված 14.	<ul style="list-style-type: none"> - 1-ին մասի 6) ենթակետից հանել «շահագրգիռ անձանց» բառերը - 2-րդ մասում ավելացնել (Ճարտարագետ-կոնստրուկտորը) արտահայտությունը - 2-րդ մասի 4) ենթակետը հանել, 	<p>Ընդունվել է: Նշված մասերը խմբագրվել են:</p>	Ընդունվել է:

		Կրկնություն է		
	Հոդված 15.	<p>1. 1-ին մասը խմբագրել ներկայացնելով հետևյալ շարադրությամբ՝ Ճարտարապետի մասնագիտական գործունեության արտոնագիր ստանալու համար կարող է դիմել հայերենին տիրապետող, «Ճարտարապետություն» մասնագիտությամբ բարձրագույն կրթություն, մագիստրոսի աստիճան և Ճարտարապետի մասնագիտությամբ առնվազն երկու տարվա աշխատանքային փորձառություն կամ բակալավրի աստիճան ու հինգ տարվա աշխատանքային փորձառություն ունեցող յուրաքանչյուր ոք:</p> <p>2. 4-րդ և հաջորդող մասերը խմբագրել, սահմանելով, որ արտոնագրման հանձնաժողովի անհատական կազմը, դրա փոփոխությունները, որակավորման քննությունների ծրագրերն ու անցկացման կարգը, որակավորման սանդղակը, արտոնագրի ձևը, ինչպես նաև արտոնագիր տալու մասին հանձնաժողովի որոշումը հաստատվում և հրապարակվում են են Լիազորված մարմնի ղեկավարի կողմից:</p>	<p>1. Ընդունվել է: խմբագրվել է:</p> <p>2. Ընդունվել է: խմբագրվել են, կատարելով լրացումներ և փոփոխություններ 4-րդ, 5-րդ, 6-րդ, 7-րդ, 8-րդ մասերը:</p> <p>3. Ընդունվել է: Ավելացվել է նոր՝ 8-րդ մաս, նախկին 8, 9 և 10-րդ մասերը վերահամարակալվել են որպես 9, 10 և 11-րդ մասեր:</p>	Ընդունվել է:

		3. Սահմանել հավակնորդի կողմից հանձնաժողովի որոշման դեմ Լիազորված մարմնի ղեկավարին բողոքարկելու հնարավորություն		
	Հոդված 16.	<ul style="list-style-type: none"> - 1-ին և 2-րդ մասերը հանել - Շարադրել նոր 1-ին մաս հետևյալ խմբագրությամբ՝ «Ճարտարագետ-կոնստրուկտորների արտոնագրումն իրականացվում է սույն օրենքի 15-րդ հոդվածում Ճարտարապետների արտոնագրման համար սահմանված կարգով» - 3-րդ մասը խմբագրել և դարձնել 2-րդ մաս - 6-րդ և 7-րդ մասերը հանել 	<p>Ընդունվել է:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1-ն և 2-րդ մասերը հանվել են: - Ավելացվել է նոր 1-ին մաս ըստ առաջարկի - 3-րդ մասը խմբագրվել է: - 6 և 7-րդ մասերը հանվել են <p>3 , 4, և 5-րդ մասերը վերահամարակալվել են որպես 2-րդ 3-րդ, և 4-րդ մասեր:</p>	Ընդունվել է:
	Հոդված 17.	<ul style="list-style-type: none"> - 1-ին մասում սահմանել դրույթ Լիազորված մարմնի ղեկավարի կողմից վերապատրաստման դասընթացների ծրագիրը հաստատվելու մասին - 2-րդ մասում նախատեսել վերապատրաստման դասընթացներին պարտադիր մասնակցության նորմ 	<p>Ընդունվել է:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1-ին մասը խմբագրվել է: - 2-րդ մասում կատարվել է լրացում: 	Ընդունվել է:
	Հոդված 18.	<ul style="list-style-type: none"> - 1-ին մասում արտոնագրի դադարեցման լիազորությունը վերագրել Լիազորված մարմնի ղեկավարին - 4-րդ մասը «մեկ տարի անց» բառերից առաջ լրացնել «առնվազն» բառով 	<p>Ընդունվել է մասնակի:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1-ին մասը խմբագրվել է ըստ սույն ամփոփաթեթի՝ 9-րդ հոդվածի 9-րդ մասի 4) ենթակետի խմբագրման 	Ընդունվել է:

			<p>համար ընտրված սկզբունքների:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 4-րդ մասում կատարվել է լրացում: 	
	Հոդված 20.	<ol style="list-style-type: none"> 1-ին մասում «Օտարերկրյա քաղաքացիություն ունեցող» բառերը փոխարինել «Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացի չհանդիսացող» բառերով 2-րդ մասում «Պալատի կողմից տրված» դրույթը փոխարինել «Պալատի միջնորդությամբ լիազոր մարմնի կողմից տրված» դրույթով: 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ընդունվել է: 1-ին մասը խմբագրվել է: 2. Ընդունվել է: 2-րդ մասը խմբագրվել է: 	Ընդունվել է:
	Հոդված 24.	<ul style="list-style-type: none"> - 1-ին մասում «երկու ամսվա» բառերը փոխարինել «երեք ամսվա» բառերով - Հոդվածը լրացնել նոր 2-րդ մասով՝ <p>«2. Սահմանված ժամկետում վերակազմավորման մասին որոշում չընդունվելու դեպքում Պալատն ստեղծվում է ՀՀ կառավարության որոշմամբ սահմանված կարգով:»</p>	<p>Ընդունվել է:</p> <p>1-ին մասում կատարվել է փոփոխություն Հոդվածը լրացվել է նոր 2-րդ մասով՝ ըստ առաջարկի:</p>	Ընդունվել է: